

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI
TARİH ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ÖZEL DERSHANELERDE ÇALIŞAN TARİH ÖĞRETMENLERİNİN
SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
(ANKARA İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Kürşad UĞRAŞ

ANKARA

2009

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ORTAÖĞRETİM SOSYAL ALANLAR EĞİTİMİ
ANABİLİM DALI
TARİH ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ÖZEL DERSHANELERDE ÇALIŞAN TARİH ÖĞRETMENLERİNİN
SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
(ANKARA İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Kürşad UĞRAŞ

Danışman

Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ

ANKARA

2009

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI ÖRNEĞİ

Kürşad UĞRAŞ'ın Özel Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri (Ankara İli Örneği) başlıklı tezi 14/09/2009 tarihinde, jürimiz tarafından Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Anabilim Dalı Tarih Öğretmenliği Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye: (Tez Danışmanı): Prof Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ

Üye: Prof. Dr. Necdet HAYTA

Üye: Yrd. Doç. Dr: Cengiz DÖNMEZ

ÖN SÖZ

Bir toplumun inşasını hazırlayan öğretmenler, 21.yüzyılda değişen şartların ve şartlara ayak uydurmaya çalışan eğitim sisteminin de etkisiyle çeşitli eğitim sektörlerinde kendilerine yer bulmaya çalışmışlardır. Özellikle Türk eğitim ve öğretim sisteminin ÖSS merkezli olması sebebiyle bu durum, toplumda öğretmenden beklentileri farklılaştırmıştır. Bu beklentiler kendini eğitim kurumlarında da göstermeye başlamış, eğitim sisteminde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okulları ve özel okulların yanı sıra dershaneler de yerini almıştır. Üniversiteye girişin ÖSS adı verilen sınav sistemi ile gerçekteşiği ölkemizde, sistemin işleyiş biçimi, dershanelerin eğitim sistemindeki önemini her geçen gün artırmaktadır. Süreç içerisinde eğitim sistemindeki bu farklılaşma, dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinden, görev ve sorumluluk bazında, beklentilerin de farklılaşması sonucunu doğurmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi kurumlarda çalışan tarih öğretmenleri eğitim ve öğretim boyutunda bakanlığın belirlemiş olduğu yönetmelikler ve programlar çerçevesinde çalışmalarını sürdürürlerken, dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri, dershane sisteminin gereği olarak, dershane yönetiminin belirlediği, eğitimden çok öğretime ağırlık veren, sınav sisteminde başarılı olmaya endeksli, yarışmaya dayalı ve bir yıl gibi bir süre zarfında ÖSS'de başarı vaad eden bir çalışma programı izlemek durumunda kalmaktadırlar. Resmi kurumlar ve dershanelerin çalışma sistemlerindeki bu farklılık, resmi kurumlarda çalışan tarih öğretmenleri ile dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunlarının ve çözüm önerilerinin de farklı olmasına neden olmuştur.

Eğitim sistemimiz ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okulları ile ilgili bu güne kadar pek çok çalışma yapılmış olmasına karşın, eğitim sisteminin bir parçası olan dershanelerle ilgili yapılmış çalışmaların azlığı dikkatimizi çekmiştir. Çalışmamız Ankara'da özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini konu alarak bu alandaki boşluğu doldurmaya katkıda bulunmayı hedeflemiştir.

Bu araştırmanın başından sonuna kadar her aşamada danışmanlığını ve sonsuz anlayış ve hoşgörüsünü esirgemeyen danışman hocam Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ'e teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırmam sırasında, izleyeceğim yol ile ilgili öneriler sunan Yard. Doç. Dr. Bahri ATA'ya, araştırmamın yazıya dökümü sırasında bu konudaki bilgi birikimini paylaşan Arş.Gör. Bülent AKBABA'ya, anketlerin dersane öğretmenlerine dağıtılması konusunda bana yardımcı olan Karacan Dershaneleri müdürü Uğur ÜNAL'a ve Final Dershaneleri yöneticilerine, araştırmamızın yazıya dökümü sırasında dilimizi doğru kullanmak adına katkılarından dolayı Türkçe öğretmenlerimiz Yusuf AYDIN ve Hasan YILMAZ'a, ayrıca sonsuz desteği için eşim Nilüfer UĞRAŞ'a sonsuz teşekkürler sunarım.

Kürşad UĞRAŞ

Ankara-2009

ÖZET

ÖZEL DERSHANELERDE ÇALIŞAN TARİH ÖĞRETMENLERİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Uğraş, Kürşad

Yüksek Lisans, Tarih Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ

Nisan – 2009

Bu çalışma özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini konu almıştır. Araştırmanın uygulaması 2007/2008 eğitim-öğretim yılında Ankara ilinde özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri üzerinde yapılmıştır. Anket uygulaması 120 öğretmen üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın verileri dört seçenekli likert tipi sorular, eşit aralıklı ölçekler kullanılarak toplanmıştır. Kullanılan soru ve önermeler dershanelerde çalışan tarih öğretmenleriyle yapılan karşılıklı görüşmeler ve bu konuda daha önce yapılan araştırmalar da dikkate alınarak belirlenmiştir. Başlangıçta ankete katılanların kişisel bilgileri ve mesleki durumlarını belirlemek üzere 9 temel değişken kullanılmış, tarih öğretmenlerinin sorunları ile ilgili üç ana başlıkta 50, çözüm önerileri ile ilgili olarak sorunlarla paralellik gösteren 50 temel değişken olmak üzere, toplam 109 temel değişken katılımcılara yöneltilmiştir.

Araştırmanın sonuçları bilgisayar ortamına aktarılmış ve verilen cevapların yüzde hesaplamaları Microsoft Excel programı kullanılarak yapılmıştır.

Araştırmanın sonuçlarına göre, dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu 20-30 yaş arasında ve 1-5 yıl hizmet yılına sahip genç öğretmenlerdir. Yine büyük bir kısmı yüksek lisans mezunu olan katılımcıların dershanede çalışmayı isteyerek seçmedikleri belirlenmiştir.

Dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin en belirgin sorunları özlük hakları üzerinde yoğunlaşmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi kurumlarda çalışan tarih öğretmenlerinin sahip oldukları haklar ile dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin haklarını karşılaştıran sorulara verdikleri cevaplar dikkate alındığında dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi kurumlarda çalışan tarih öğretmenlerinin sahip olduğu hakların bir çoğuna sahip olmadığı görülmektedir. Bu konudaki sorulara verilen cevaplarda tamamen katılıyorum ve katılıyorum seçeneklerinde frekansı en yüksek yanıtlar, maaşların 12 ay değil, 10 ya da bazı kurumlarda 9 ay olarak verilmesi, günlük ve haftalık ders yükünün fazla olması ve bu fazladan girilen dersler için ek ücret verilmemesi, ders saatleri dışında talep edilen ek hizmetler (sınav gözetmenliği, soru yazımı vb.) için ücret ödenmemesi, izin ve resmi tatil günlerinin yeterince kullanılmaması, hastalık durumunda alınan raporların kullanımında sorunların yaşanması, sigorta primlerinin eksik olarak yatırılması, maaşların taksitle veya eksik olarak ödenmesi gibi sorunlar tespit edilmiştir. Sonuçlar dikkate alındığında, dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları ile ilgili koşullardan

memnun olmadıkları ve özlük haklarının düzenlemesine ihtiyaç duydukları tespit edilmiştir.

Eğitim ve öğretimle ilgili sorunlar konusunda elde edilen sonuçlar dikkate alındığında, ÖSS’de tarih sorularının katsayısının düşük olması, öğrencilerin tarih dersini sadece sınava endeksli düşünmeleri, tarih öğretmenlerinin aldıkları formasyon ile derse girdikleri sınıf kademelerinin farklı olması, bir gün içerisinde farklı kademelerden sınıflara girmeleri, günlük ve haftalık girilen ders saatinin fazla olması, öğretim materyallerinin dersane tarafından yeterli düzeyde karşılanmaması ve tarih dersinin pekiştirilmesi için gezi ve konferans türü etkinliklerin yapılmaması gibi sorularda katılıyorum ve tamamen katılıyorum seçeneklerinde frekans yoğunluğu görülmüştür. Bu sonuçlar dikkate alındığında, tarih öğretmenlerinin mevcut sınav sisteminde tarih dersinin ağırlığından memnun olmadıkları görülmüştür. Ayrıca, dersane sisteminin işleyişinin birçok yönüyle çalışanları memnun edemediği gözlenmektedir.

Dersane yönetimi ile ilgili sorunlar konusunda, yöneticilerin yeterli tecrübesinin olmaması, öğrencinin müşteri olarak nitelendirilmesi, öğretmenlere ticari bir meta olarak bakılması, ideolojik görüşlerin yöneticiler tarafından öğretmene muamelede önemli bir kriter olarak göz önüne alınması, işsiz tarih öğretmeni sayısının fazla olmasının dersane yönetimi tarafından sözleşme yenileme döneminde koz olarak kullanılması, dersane yönetiminin sözleşmede belirlenen şartlar ve esaslar konusunda saydam ve dürüst davranmaması gibi sorularda katılıyorum ve tamamen katılıyorum seçeneklerinde frekans yoğunluğu gözlenmiştir. Bu sonuçlar dikkate alındığında yöneticiler ve çalışanlar arasında karşılıklı güvene dayalı bir sistemin kurulamamış olduğu söylenebilir. Çalışanların çoğunun “Dershanede çalışmayı isteyerek mi tercih ettiniz?” sorusuna hayır cevabını vermiş olması bu kanıyı kuvvetlendirmektedir. Anket sonuçlarına baktığımızda, dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun çalışma şartlarından memnun olmamalarına rağmen işsiz kalmamak için bu sektörde çalışmaya devam ettikleri ortaya çıkmaktadır.

ABSTRACT

THE PROBLEMS OF THE TEACHERS WORKING IN THE PRIVATE ESTABLISHMENT PREPARING STUDENTS FOR VARIOUS EXAMS AND THE PROPOSITION FOR SOLUTION

Uğraş, Kürşad

Master, Discipline of History Education

Thesis Advisor: Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ

April – 2009

This study is aimed to debate the problems of the teachers working in the private establishment preparing students for various exams and the propositions for solution. The research was carried on the teachers working in the education year, between 2007 and 2008 in Ankara. The questionnaire was applied on 120 teachers.

The data of the survey was gathered by using Likert-type questions with four options, Equally Spaced Scale. The questions and the propositions were determined by mutual conversation with the teachers and the ex-studies about this topic. At the beginning, 9 main variables were used to determine personal informations and the professional status of these teachers, 50 was about the problems of history teachers in there main title, 50 was about the propositions for the solutions, as total 109 variables were questioned the participants. The results of the research were sent to computer and the percentage accounts of the data were made by using Excel programme.

According to the results of the research, the majority of the teachers working in the private establishment preparing students for various exams is the young between 20 and 30 years old and has 1,5 years experience. And also, it is determined that most of them graduated from grad school did not want to work in these schools.

The most marked problems of these teachers are the problems about the employee personal rights. When these teachers are compared to the teachers who are the personels of ministry of education, it is seen that these teachers do not have most of the rights, history teachers who are the personel of board of education have. The answers are frequently very high on the alternatives on 'Totally Agree' and 'Agree' were gathered from; paying the salaries not 12 months but 10 even 9 months in some institutions, weekly and daily heavy class load and not payment for these extra loads, demands for the extra working (such as observing in the exams, preparing questions) without payment, not permitting to use the off days and official holidays sufficiently, creating some problems on using medical reports, paying the insurance premiums in deficient, paying the salaries in missing or late. Considering the results, it is confirmed that the teachers in these institutions are not pleased with the conditions about the employee personal rights.

When the results of the problem about education and instruction are taken on board, it is seen that there is a high frequency density on the alternatives on 'Totally Agree' and 'Agree' answers about low coefficient history questions on OSS, considered the history subject just indexed to the exam by the students, the

differentiation between the formation of the teachers and the degrees of the class, giving courses from different degrees in the same day, being high daily and weekly teaching hours, not giving the teaching materials sufficiently and not making some activities such as tour or conference to strengthen the subject. When the results are taken into consider, it is seen that history teachers are not happy from the heaviness of the subjects on the existing examination system. Moreover it is seen that the processing of these institutions does not make glad the workers in many ways.

About the problems of the administration of the institution, it is seen that there is a high frequency density on the alternatives on 'Totally Agree' and 'Agree' answers about not having enough experience of the administrators, seeing the student just as a customer, considering the teachers as trade materials, being seen the ideological view of the teachers as a criteria by the administration when evaluating the teachers, using the high number of unemployed teacher numbers as a trump in the period of merger of contract, not acting fairly and clearly of the administration on circumstances and rudiments written on the contract. When these results are taken into consideration, it can be said that a system depending on mutual confidence between administrators and workers was not created. Answered as 'No' by most of the workers to the question, 'Did you choose to work there voluntarily?' strengthens to this belief. When we look at the results of the questionnaire, although the majority of the teachers in these institutions are not happy because of working conditions, they continue to work in this sector due to not fall out of work.

İÇİNDEKİLER

Ön söz.....	i
Özet.....	iii
Abstract.....	v
İçindekiler.....	vii
Tablolar Listesi.....	ix
Kısaltmalar.....	xviii

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	5
1.3. Alt Problemler.....	5
1.4. Araştırmanın Önemi.....	6
1.5. Sayıtlılar.....	8
1.6. Sınırlılıklar.....	8
1.7. Tanımlar.....	9

II. BÖLÜM

2. YÖNTEM	11
2.1. Araştırma Yöntemi.....	11
2.2. Evren ve Örneklem.....	11
2.3. Veri Toplama Teknikleri.....	12
2.4. Verilerin Analizi.....	12

III. BÖLÜM

3. BULGULAR VE YORUM	14
-----------------------------------	----

IV. BÖLÜM

4. SONUÇ ve ÖNERİLER	126
4.1. Sonuç.....	126
4.2. Öneriler.....	130
KAYNAKÇA	133

EKLER.....	134
Ek-1 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Özlük Hakları İle İlgili Sorunlarına Yönelik Tutum Ölçeği	
Ek-2 Özlük Hakları İle İlgili Çözüm Önerilerine Yönelik Tutum Ölçeği	
Ek-3 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Eğitim Öğretimle İlgili Sorunlarına Yönelik Tutum Ölçeği	
Ek-4 Eğitim Öğretimle İlgili Çözüm Önerilerine Yönelik Tutum Ölçeği	
Ek-5 Dershanelerde çalışan Tarih Öğretmenlerinin Dershane Yönetimi İle İlgili Sorunlarına Yönelik Tutum Ölçeği	
Ek-6 Dershanelerde çalışan Tarih Öğretmenlerinin Dershane Yönetimi İle İlgili Çözüm Önerilerine Yönelik Tutum Ölçeği	

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No:	Sayfa
Tablo 1 Araştırmaya Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımı	16
Tablo 2 Araştırmaya Katılanların Yaşa Göre Dağılımı	16
Tablo 3 Araştırmaya Katılanların Hizmet Yılına Göre Dağılımı	18
Tablo 4 Araştırmaya Katılanların Dershane Öğretmenliğindeki Tecrübelerine Göre Dağılımı	19
Tablo 5 Araştırmaya Katılanların Mezun Oldukları Fakülte Ya Da Yüksekokullara Göre Dağılımı	20
Tablo 6 Araştırmaya Katılanların Lisanüstü Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı	21
Tablo 7 Araştırmaya Katılanların Dershane Öğretmenliğini Tercih Durumuna Göre Dağılımı	22
Tablo 8 Araştırmaya Katılanların Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Devlet Okullarındaki İş Tecrübesine Göre Dağılımı	23
Tablo 9 Araştırmaya Katılanların Girdikleri Haftalık Ders Saatine Göre Dağılımı	24
Tablo 10 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Milli Eğitim Bakanlığı’na Bağlı Resmi Okullarda Çalışan Tarih Öğretmenleri ile Eşit veya Benzer Özlük Haklarına Sahiptirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	25
Tablo 11 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Çalışan Tarih Öğretmenleri ile Eşit veya Benzer Özlük Haklarına Sahip Olmaları İçin Düzenlemeler Yapılmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	26
Tablo 12 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Maaşlarını Her Ay Zamanında Almaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri ..	27
Tablo 13 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Maaşları Zamanında Ödenmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri ...	28
Tablo 14 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Haftalık Girdikleri 15 Saat Üzerindeki Dersler İçin Ek Ders Ücreti Almaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	29
Tablo 15 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Haftalık Girdikleri 15 Saat Üzerindeki Dersler İçin Ek Ders Ücreti Almalıdırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	30
Tablo 16 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Maaşları Her Ay Eksiksiz Ödenmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri ...	31
Tablo 17 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Maaşları Eksiksiz Ve Taksitsiz Ödenmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	32

Tablo 18 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Maaşları On iki Ay Üzerinden Ödenmektedir.” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdeleri..... 33

Tablo 19 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Maaşları On İki Ay Üzerinden Ödenmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri..... 34

Tablo 20 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri, “Olağanüstü Durumlarda Dershaneden Avans Alabilmektedirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 35

Tablo 21 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Olağanüstü Durumlarda Dershaneden Avans Alabilmelidirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 36

Tablo 22 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Girdikleri Ders Saatiyle Orantılı Bir Ücret Almaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri..... 37

Tablo 23 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Girdikleri Ders Saatiyle Orantılı Bir Ücret Almalıdırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri..... 38

Tablo 24 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Milli Eğitimde Çalışan Öğretmenlere Yakın Veya Aynı Ücreti Almaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 39

Tablo 25 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Ağır Çalışma Koşullarına Uygun Ücret Almalıdırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri..... 40

Tablo 26 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Sene Sonu Sözleşmelerinde Milli Eğitime Bağlı Öğretmenlere Verilen Zam Oranlarından Daha Yüksek Oranda Zam Almaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 41

Tablo 27 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Sene Sonu Sözleşmelerinde Çalışma Koşullarına Paralel Olarak Zam Oranları Belirlenmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri..... 41

Tablo 28 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Eşit İşe Eşit Ücret Politikasına Tabi Olmaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri..... 43

Tablo 29 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Eşit İşe Eşit Ücret Politikasına Tabi Olmalıdırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri..... 44

Tablo 30 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Sigortaları 12 Ay Üzerinden Eksiksiz Olarak Yatırılmaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	45
Tablo 31 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Sigortaları 12 Ay Üzerinden Eksiksiz Olarak Yatırılmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	46
Tablo 32 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Haklarını Koruyacak Sendikalara Sahip Bulunmaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	47
Tablo 33 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Haklarını Koruyacak Sendikalara Sahip Olmaları Gerekmetedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	48
Tablo 34 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Resmi Tatil Günlerinden Eksiksiz Olarak Faydalanabilmektedirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	49
Tablo 35 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Resmi Tatil Günlerinden Eksiksiz Olarak Faydalanabilmelidirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	50
Tablo 36 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Hasta Olmaları Durumunda Verilen İstirahat Raporunu Kullanabilmektedirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	51
Tablo 37 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Hasta Olmaları Durumunda Verilen İstirahat Raporunu Kullanabilmeleri Sağlanmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	52
Tablo 38 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Raporlu Oldukları Süre İçerisinde Ücretlerini Tam Olarak Almaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	53
Tablo 39 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Raporlu Oldukları Süre İçerisinde Ücretlerini Tam Olarak Almalıdırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	54
Tablo 40 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Doğum, Ölüm, Evlenme Vb İzinlerini Sorunsuz Olarak Kullanabilmektedirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	55
Tablo 41 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Doğum, Ölüm, Evlenme Vb İzinlerini Sorunsuz Olarak Kullanabilmelidirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	56

Tablo 42 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Anlaşmalarda Belirtilen Ücret Üzerinden Sigortaları Yatırılmaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	57
Tablo 43 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Anlaşmalarda Belirtilen Ücret Üzerinden Sigortaları Yatırılmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	58
Tablo 44 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Haftalık 30 Saatten Fazla Derse Girmemektedirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	59
Tablo 45 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Haftalık Girdikleri Ders Saatleri Makul Bir Düzeyde Tutulmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	60
Tablo 46 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri Girdikleri Ders Saatleri Dışında Talep Edilen Hizmetler İçin (Sınav Gözetmenliği, Soru Yazımı Vb) Ekstra Ücret Almaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	61
Tablo 47 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenleri “Girdikleri Ders Saatleri Dışında Talep Edilen Hizmetler İçin (Sınav Gözetmenliği, Soru Yazımı Vb) Ekstra Ücret Almalıdırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	62
Tablo 48 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Özlük Hakları Yetersizdir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	63
Tablo 49 Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin “Özlük Hakları Yeniden Düzenlemelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri ...	64
Tablo 50 Dershanelerde, “Tarih Derslerine Ayrılan Yıllık Ders Saati İşlenen Konulara Göre Yetersizdir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	65
Tablo 51 Dershanelerde “Tarih Derslerine Ayrılan Yıllık Ders Saati Arttırılmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	66
Tablo 52 Dershanelerde, “Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Düşük Olması Dersin İşleniş Kalitesini Düşürmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	67
Tablo 53 Dershanelerde “Öğrencilerin Hazır Bulunuşluk Düzeylerinin Yükseltilmesi İçin Çaba Harcanmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	68
Tablo 54 Dershanelerde, “Tarih Derslerinin Anlatımında Dershane Tarafından, Harita Ve Teknolojik Araçların Kullanımına Olanak Sağlanmaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	69

Tablo 55 Tarih Derslerinin Anlatımında Dershane Tarafından, Harita Ve Teknolojik Araçların Kullanımına Olanak Sağlanmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	70
Tablo 56 Dershanelerde, “Tarih Derslerinde Bireysel Öğrenme İhtiyacına Uygun Etüt Saatlerine Yer Verilmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	71
Tablo 57 Dershanelerde “Tarih Derslerinde Bireysel Öğrenme İhtiyacına Uygun Etüt Saatlerine Yer Verilmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	72
Tablo 58 Dershanelerde, “Tarih Derslerinin İşlenişinde Farklı Zekâ Türlerine Yönelik Eğitim Öğretime Yapacak Olanaklar Dershane Tarafından Sağlanmaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	73
Tablo 59 Dershanelerde “Tarih Derslerinin İşlenişinde Farklı Zeka Türlerine Yönelik Eğitim Öğretime Yapacak Olanaklar Dershane Tarafından Sağlanmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	74
Tablo 60 Dershanelerde, “Mevcut Sınav Sisteminde Tarih Sorularının Katsayısının Düşük Olması Öğrencilerin Tarih Dersine Olan İlgisini Azaltmaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	75
Tablo 61 Mevcut Sınav Sisteminde Tarih Sorularının Ağırlığı Arttırılmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	76
Tablo 62 Dershanelerde, “Sınıfların Kalabalık Olması Tarih Dersinin İşlenişini Olumsuz Etkilemektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	77
Tablo 63 Dershanelerde “Sınıf Mevcutları İdeal Bir Sayıda Tutulmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	78
Tablo 64 Dershanelerde “Tarih Dersini Pekiştirici Etütler Ve Soru Çözüm Saatleri Yeterli Düzeydedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	79
Tablo 65 Dershanelerde “Tarih Dersini Pekiştirici Etütler Ve Soru Çözüm Saatleri Arttırılmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri ...	80
Tablo 66 Dershanelerde “Tarih Öğretmenleri Almış Oldukları Formasyona Uygun Derecedeki Sınıflara Girmektedirler” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	81
Tablo 67 Dershanelerde “Tarih Öğretmenlerinin Almış Oldukları Formasyona Uygun Derecedeki Sınıflara Girmeleri Sağlanmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	83

Tablo 68 Dershanelerde “Tarih Öğretmenlerinin Bir Gün İçerisinde Her Dereceden (Öss, Sbs, Ara Sınıflar) Sınıflara Girmek Zorunda Kalmaları Öğretmenin Derse Olan Motivasyonunu Düşürmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 84

Tablo 69 Dershanelerde “Tarih Öğretmenlerine Verilen Sınıflar Haftalık Program İçerisinde Dengeli Bir Şekilde (Öss, Sbs, Ara Sınıflar) Dağıtılmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 85

Tablo 70 Dershanelerde “Tarih Öğretmenlerinin Almış Oldukları Formasyona Uygun Derecedeki Sınıflara Girmemeleri Tarih Derslerinin Verimini Düşürmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 86

Tablo 71 Dershanelerde “Tarih Öğretmenlerinin Almış Oldukları Formasyona Uygun Şekilde “SBS’ye Sosyal Bilgiler Öğretmeni, ÖSS’ye Tarih Öğretmeni Şeklinde Girmeleri Sağlanmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri ... 87

Tablo 72 Dershanelerde “Sınıf Seviyelerinin Homojen Yapıda Olmaması Tarih Derslerinin Verimini Düşürmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 88

Tablo 73 Dershanelerde “Sınıf Seviyelerinin Homojen Yapıda Tutulmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 89

Tablo 74 Dershanenin Fiziki Yapısı Tarih Derslerinin Verimli Bir Şekilde İşlenmesine Olanak Sağlamaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 90

Tablo 75 Dershanenin Fiziki Yapısı Tarih Derslerinin Verimli Bir Şekilde İşlenmesine Olanak Sağlayacak Şekilde Düzenlenmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 91

Tablo 76 Dershanelerde “Tarih derslerinin pekiştirilmesi amacıyla ders dışı etkinliklere (geziler, konferanslar vb) yer verilmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri 92

Tablo 77 Dershanelerde “Tarih derslerinin pekiştirilmesi amacıyla ders dışı etkinliklere (geziler, konferanslar vb) yer verilmesine olanak sağlanmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri 93

Tablo 78 Dershanelerde “günlük ve haftalık girilen ders saatinin fazla olması tarih derslerinden alınan verimi etkilemektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri 94

Tablo 79 Dershanelerde “günlük ve haftalık girilen ders saati makul bir düzeyde tutulmalı, öğretmeni aşırı yoracak programlardan kaçınılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri 95

Tablo 80 Dershane Yönetimi, “Öğrenci-Öğretmen-Veli Koordinasyonunu Sağlayacak Çalışmaları Başarılı Bir Şekilde Organize Edebilmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	96
Tablo 81 Dershane Yönetimi, “Öğrenci- Öğretmen-Veli Koordinasyonunu Başarılı Bir Şekilde Sağlayabilmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	97
Tablo 82 Dershane Yönetimi, “Öğretmenler Arasında Adaleti Gözetmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	98
Tablo 83 Dershane Yönetimi, “Öğretmenler Arasında Adaleti Gözetmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	99
Tablo 84 Dershane Yönetimi, “Öğretmenlerin İdeolojik Görüşlerine Göre Davranmaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri .	100
Tablo 85 Dershane Yönetimi, “Öğretmenlerin İdeolojik Görüşlerine Göre Davranmamalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri .	101
Tablo 86 Dershane Yönetimi, “Öğretmenlerini Ticari Metaa Olarak Görmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	102
Tablo 87 Dershane Yönetimi, “Öğretmenlerini Ticari Metaa Olarak Görmemelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	103
Tablo 88 Dershane Yönetimi, “Tarih Öğretmenlerine Dersin İşleniş- Etütler Ve Soru Çözümleri Konusunda Müdahaleci Tutum Sergilememektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	104
Tablo 89 Dershane Yönetimi, “Tarih Öğretmenlerine Dersin İşleniş- Etütler Ve Soru Çözümleri Konusunda Müdahaleci Tutum Sergilememelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	105
Tablo 90 Dershane Yönetimi, “Ek Çalışmalar Hazırlanmasında Öğretmenlerin Görüşlerine Yer Vermektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	106
Tablo 91 Dershane Yönetimi, “Ek Çalışmalar Hazırlanmasında Öğretmenlerin Görüşlerine Yer Vermelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	107
Tablo 92 Dershane Yönetimi, “Öğretmenler Arası Sorunlarda Arabulucu Ve Yapıcı Bir Rol Üstlenmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	108

Tablo 93 Dershane Yönetimi, “Öğretmenler Arası Sorunlarda Arabulucu Ve Yapıcı Bir Rol Üstlenmelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	109
Tablo 94 Dershane Yönetimi, “Öğrencilerle Sorun Yaşanması Durumunda Öğretmenler Ve Velileri Karşı Karşıya Getirmemeye Özen Göstermektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	110
Tablo 95 Dershane Yönetimi, “Öğrencilerle Sorun Yaşanması Durumunda Öğretmenler Ve Velileri Karşı Karşıya Getirmemeye Özen Göstermelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	111
Tablo 96 Dershane Yönetimi, “Öğrenci Merkezli Bir Öğretim Sistemi Geliştirmeye Özen Göstermektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	112
Tablo 97 Dershane Yönetimi, “Öğrenci Merkezli Bir Öğretim Sistemi Geliştirmeye Özen Göstermelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	113
Tablo 98 Dershane Yönetimi, “Öğrencileri Müşteri Olarak Görerek Müşteri Her Zaman Haklıdır Prensibiyle Hareket Etmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	114
Tablo 99 Dershane Yönetimi, “Öğrencileri Müşteri Olarak Görmemeli Müşteri Her Zaman Haklıdır Prensibiyle Hareket Etmemelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri	116
Tablo 100 Dershane Yöneticileri, “Yeterli Yöneticilik Tecrübesine Sahiptir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	117
Tablo 101 Dershane Yöneticileri, “Yeterli Yöneticilik Tecrübesine Sahip Kişilerden Oluşmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri .	118
Tablo 102 Dershane Yönetimi, “Öğretmenleri Öğrenci Temininde Aracı Olarak Görmektedir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri .	119
Tablo 103 Dershane Yönetimi, “Öğretmenleri Öğrenci Temininde Aracı Olarak Görülmemelidir” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri .	120
Tablo 104 Dershane Yönetimi, “Sözleşmelerde Belirlenen Şartlar Ve Karşılıklı Beklentiler Konusunda Saydam Ve Dürüst Davranmaktadır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	121
Tablo 105 Dershane Yönetimi, “Sözleşmelerde Belirlenen Şartlar Ve Karşılıklı Beklentiler Konusunda Saydam Ve Dürüst Davranmalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri.....	122

Tablo 106 Dershane Yönetimi, “Tarih Öğretmenlerinin İşsizlik Problemini Sözleşmeler Sırasında Öğretmenlere Baskı Aracı Olarak Kullanmaktadırlar” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 123

Tablo 107 Dershane Yönetimi, “Tarih Öğretmenlerinin İşsizlik Problemini Sözleşmeler Sırasında Öğretmenlere Baskı Aracı Olarak Kullanılmamalıdır” Maddesine İlişkin Dershanede Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Görüşlerinin Frekans Ve Yüzdeleri 124

KISALTMALAR

a.g.e.	:	adı geçen eser
KPSS	:	Kamu Personeli Seçme Sınavı
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
ÖSS	:	Öğrenci Seçme Sınavı
S	:	Sayı
s	:	Sayfa
SBS	:	Seviye Belirleme Sınavı
yay	:	yayınları

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın; “problem durumu”, “problem cümlesi”, “alt problemler”, “önem”, “sayıtlılar” ve “sınırlılıklar” alt başlıkları bulunmaktadır.

1.1. Problem Durumu

İnsanların öğrenme ihtiyacı, insanlık tarihi kadar eskidir. Eski çağlarda örgütlü bir öğretim sistemi olmadığına göre, ilk öğrenmeler bire bir yöntemi ile gerçekleşmiştir. Daha sonra öğreticinin tek, öğrenenlerin birden fazla olması ile örgütlü öğretim sistemine (okullaşmaya) doğru gidilmiştir.

Dünyada giderek yükselen eğitilmiş yetişkin oranı, çocuğun ailede daha çok ve zengin uyarıcı ile karşılaşmasına olanak sağlamaktadır. Artan teknoloji ve bilişim ortamı ile birlikte çocuk anne babasının kendisi ile aynı yaşta bildiklerinden çok daha fazlasını bilir hale gelmektedir (Yapıcı, 2004, s.3).

“Toplumun bir minyatürü” (Ülken, 2001, s. 321) olan okula gelmeden önce alışmış olduğu zengin uyarıcıyı okulda bulamayan çocuk, kalıplaşmış ve kendisini yenileme sorumluluğunu hissetmeyen bu kurumda, zamanla körelmekte ve yaratıcılığını kaybetmektedir (Yapıcı, 2004, s.3). Eğitim sisteminin toplumun çok yönlü eğitim gereksinimlerini karşılayacak miktar, çeşitlilik ve kalitede bir arz kapasitesi yoktur (Tekeli, 2004, s. 23).

İnsanların daha çok öğrenme isteği duyması ise okul sistemi dışında ücretle ders alma "özel ders" ihtiyacını ortaya çıkartmıştır. Özellikle bazı sanat dallarında (müzik, resim gibi) eskiden beri bazı tanınmış isimlerden özel ders almak bir ayrıcalık olarak görülmüştür. Bu durum günümüzde de devam etmektedir. Okul yolu ile öğrenme sistemi geliştikten sonra da, daha çok öğrenme, daha iyi öğrenme isteği

ile beraber, ücretle ders alma ihtiyacı yine devam etmiştir. Bununla da ücretli (paralı) öğretim yapan kurumlar, Türkiye'deki adıyla “Özel Öğretim Kurumları” doğmuştur. Bunların içinde yaygın eğitim kapsamındaki özel dershanelerin, Türkiye'deki geçmişi Cumhuriyet döneminden öncedir. 1915 yılında yayınlanan “Mekâtib-i Hususiye Talimatnamesi'yle” özel dershaneler yasal statü içine alınmıştır.

Talimatname'nin içeriği adından da anlaşılacağı gibi, “Özel Okullar” ile ilgili olmakla beraber, Talimatname'nin 1'nci ve 16'ncı maddelerinde “dershaneler” den de söz edilmektedir. Bu “Talimatname”de “dershane” sözü geçen ilgili maddelerin bölümleri, bir fikir vermek üzere, aynen aşağıya alınmıştır:

Madde 1- “... Bir veya birkaç fen, lisan veya sanat tahsiline mahsus olarak bu veçhile açılan dershaneler dahi mekâtibi hususiyeden maduttur.”

Madde 16- “... Açılacak mekâtip hakkında hükûmeti mahalliye ve Maarif İdarelerince yapılması lâzımgelen tetkikat ve tahkikat salifüzzikir dershaneler hakkında işbu esaslar üzerine icra edilerek ruhsatnamesi ita kılınır.”

Bu durumda, başlangıçta fen, lisan veya sanat öğrenimi için açılan ve bir “özel okul” gibi düşünülen özel dershaneler, 1965 yılından sonra daha çok takviye kursları şekline dönüştü. 625 sayılı kanunun hükümleri çerçevesinde ülkemizde faaliyette bulunan özel öğretim kurumlarını (Özkaya, 1992, s.9); özel okullar, özel dershaneler, özel kurslar, öğrenci etüt merkezleri ve motorlu taşıt sürücü kursları şeklinde sınıflamak mümkündür.

Özel Dershaneler bugünkü statülerine 08.06.1965 tarih ve 625 sayılı yasa ile kavuştu. Bu tarihten sonra, merkezi sınavların da yaygınlaşması ile özel dershanelerde de gelişmeler oldu. 1970'li yıllarda, illerin yarısından fazlasında özel dershane vardı.

12 Eylül 1980 ihtilâlinden sonra özel dershanelerin kapatılması gündeme geldi. 1981 yılından 1983 yılına kadar konu kamuoyunda tartışıldı. 1983'te özel dershanelerin kapatılması ile ilgili bir yasa tasarısı kurucu mecliste gündeme getirildi. Uzun tartışmalardan sonra yasa tasarısı reddedildi. Ancak Milli Güvenlik Kurulu bu kararı veto ederek, 625 sayılı yasanın bazı maddelerini değiştirerek 16.06.1983 tarih ve 2843 sayılı yasayı kabul ederek, özel dershanelerin bu yasanın

yürürlüğe giriş tarihinden bir yıl sonra, yani 31.07.1984 tarihinden itibaren kapatılmasına karar verdi.

1983 yılında yapılan seçimler sonucunda kurulan Turgut Özal Hükümeti'nde bu konu yeniden tartışmaya açıldı. O sıralarda Türkiye genelinde faaliyet gösteren 174 özel derslane, bir taraftan tasfiye işlemleri yaparken, bir taraftan da bu kapatma işleminin haksızlığını dile getirmek için bir araya geliyorlardı. Eğer yeni bir yasa çıkmasaydı özel dershaneler 31 Temmuz 1984 tarihinden itibaren kapanacaktı. Bu ortamda, Turgut Özal Hükümeti, özel dershanelerin faaliyetlerini sürdürmesini sağlayan, 11 Temmuz 1984 tarih ve 3035 sayılı yasayı (Akyüz, 1989, s. 416) kabul etti. Bu yasa ile yine 625 sayılı özel öğretim kurumları yasasının bazı maddeleri değiştiriliyor ve bir yıl önce 2843 sayılı yasa ile getirilen kapatma hükmü iptal ediliyordu. Böylece özel dershaneler fiilen kapanmadan (kapanmalarına 20 gün kala çıkan 11.07.1984 tarih ve 3035 sayılı yasa ile) faaliyetlerine devam etme olanağı buldu. 1984 yılında 174 olan özel derslane sayısı 4000'e yaklaşmış ve tüm Türkiye'ye yayılmıştır. Tüm illerde ve pek çok ilçede bugün özel dershaneler vardır.

Özel dershaneler sadece ülkemizde değil aynı zamanda yabancı ülkelerde de faaliyet göstermektedir. Bugün Japonya da 50.000 in üzerinde özel derslane bulunmaktadır (ÖZ-DE-BİR Dergisi, 1991, s.19).

Ülkemizde faaliyet gösteren özel dershanelerin amacı kurumun; 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun genel ve özel amaçlarıyla temel ilkelerine uygun olarak öğrencileri;

a) Başarılı olmak istedikleri derslerde yetiştirmek ve bilgi düzeylerini yükseltmek,

b) Bir üst okulun giriş sınavlarına hazırlamak,

c) Kamu veya özel kuruluşlarca yapılacak olan sınavlara hazırlamak,

d) Belli alanlarda ilerlemek amacıyla; araştırma ve inceleme yapmaya, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda uzmanlaşmaya teşvik etmek için gerekli çalışmaları yapmaktır. Şeklinde tespit edilmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı Özel Dershaneler Tip Yönetmeliği, 2000/2514).

Eğitim alanındaki eğilimler, eğitimin öğrenci merkezli bir süreç haline getirilmesi yönündedir (Ergezer, 1995, s. 19). İnsan, öğrenmek bilgi elde etmek ve bilim yapmak için çeşitli kaynaklardan yararlanmış ve yararlanmaktadır (Kaptan, 1998, s. 31). Bu doğrultuda günümüzde bireysel başarının artırılmasına yönelik çabaların başında özel dershanelerde eğitim görme gelmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın okullarda yaptığı eğitimin bir nevi yüksek öğretim ölçü sınavı olan öğrenci seçme sınavı, her geçen sene dershanelerin önemini artırmaktadır. Gittikçe zorlaşan üniversiteye girişin en önemli yolunun, puanları yükseltici bilgileri ve teknikleri kazanmak olarak görülmesi (Akyüz, 1989, s.416) ve ÖSS' ye hazırlanan öğrencilerde oluşan bilinç altına göre, üniversiteye girmenin yolu dershaneden geçer, mantığı bu kurumların önemini her geçen zaman daha da artırmaktadır. Özel dershanelere rağbetin çok olması bu kurumların daha disiplinize bir şekilde örgütlenmesine ve sınava bu çerçevede hazırlanmasına sebep olmuştur.

Sınava girecek öğrencilerin fazla olması ve hemen hemen her kademede bir sınavın yapılmasına paralel olarak bu tür sınavlara hitap eden dershane sayıları da artmıştır. Özel dershanelerdeki bu hızlı artış ve bu artışa uygun bir denetleme sisteminin getirilmemesi beraberinde değişik sorunları da ortaya çıkarmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın kısıtlı sayıda öğretmen alımı yapması ve öğretmen adaylarının iş imkanı nedeniyle dershanelere yönelmesi bir dizi sıkıntıları da gündeme getirmiştir. Bu sıkıntılar kurumsal sıkıntılarla kısıtlı kalmayıp branş branş öğretmenleri de etkilemiştir. Çalışmamızın konusu olan özel dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin sıkıntıları ve çözüm önerileri sistem içerisinde kronikleşen bir sorun olarak yerini almıştır.

Tarihin sadece savaşlar ve olaylardan ibaret olmadığını ve insanı ilgilendiren her şeyin tarih olduğunu (Öztürk, 1999, s. 3) öğretmeye çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları sadece eğitsel değil aynı zamanda özlük hakları ve dershane yönetimi ile ilgili sorunları da kapsamaktadır.

1.2. Problem Cümlesi

Ankara da özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve bu sorunlara getirilen çözüme ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3. Alt Problemler

1. Araştırmaya katılanların cinsiyete, yaşa, öğretmenlik kıdemine ve dershanedeki öğretmenlik kıdemine göre dağılımı nedir?
2. Araştırmaya katılanların mezuniyetlerine göre dağılımları nedir?
3. Araştırmaya katılanların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışma durumları ve dershaneciliği isteyerek mi yaptıklarına dair dağılımları nelerdir?
4. Araştırmaya katılanların haftalık girdikleri ders saati dağılımları nedir?
5. Araştırmaya katılanların dershanede karşılaştıkları özlük hakları ile ilgili sıkıntıları nelerdir?
6. Araştırmaya katılanların dershanelerde karşılaştıkları özlük hakları ile ilgili sorunlara getirdikleri çözüm önerileri nelerdir?
7. Araştırmaya katılanların dershanede karşılaştıkları eğitim ve öğretim ile ilgili sıkıntıları nelerdir?
8. Araştırmaya katılanların dershanede karşılaştıkları eğitim ve öğretim ile ilgili sıkıntılara getirdikleri çözüm önerileri nelerdir?
9. Araştırmaya katılanların dershanelerde karşılaştıkları dersane yönetimi ile ilgili sıkıntılar nelerdir?
10. Araştırmaya katılanların dershanelerde karşılaştıkları dersane yönetimi ile ilgili sıkıntılara getirdikleri çözüm önerileri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Tarih öğretimi ile ilgili sorunlara ve kamu alanında görev yapan öğretmenlere yönelik birçok araştırma bulunmasına rağmen dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerine yönelik araştırmaların çok kısıtlı olması bu alanda araştırma yapılmasını önemli kılmaktadır.

Özel dershaneler, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olup, bakanlık müfettişleri tarafından denetlenmelerine rağmen bu gün pek çok sıkıntının yaşandığı sektörlerdendir. Dershanelerde, branş bazında ciddi problemlerle karşı karşıya olan birçok öğretmen bulunmaktadır. Bunların bir kesimi de tarih öğretmenleridir. Eğitim fakültesinden mezun olunmuş ise 5 yıl gibi uzun bir eğitim süreci veya fen edebiyat fakültesinden mezun olunmuş ise 4 yıllık bir eğitimin ardından alınan 1.5 yıllık formasyon eğitiminden sonra öğretmenlik mesleğine hazır hale gelen öğretmen adayları 2001 yılında uygulamaya konulan KPSS sınavıyla yeniden elemeye tabi tutulmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın her yıl diğer birçok branşta olduğu gibi tarih branşında da atama yaptığı kadro sayılarını zaman içerisinde azaltmaya başlaması, KPSS'de alınması gereken puanları arttırmakta bu durum mezun olan öğretmen adaylarının işsiz kalmalarına ve farklı kurumlara yönelmelerine neden olmaktadır. Bu kurumlardan biri de dershanelerdir.

Dershane yöneticileri için Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi kurumlarda görev alamamış üniversite mezunu öğretmen adayları önemli bir potansiyel oluşturmaktadır. Zamanla, özel sektörde iş arayan öğretmen adaylarının artması dershanelerin daha az ücret, daha çok sorumluluk mantığına uygun hareket etmeye başlamasına neden olmuştur. Dershanelerin denetlenmesindeki yetersizlik ve dershane sektöründe çalışanların hak ve sorumluluklarını belirleyen düzenlemelerin yapılmamış olması, sektörde keyfi uygulamaları arttırmış, bu durum da beraberinde, özellikle çalışanların aleyhine, gün geçtikçe artan sorunları doğurmuştur. Yaptığımız çalışma sırasında dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin başta özlük hakları olmak üzere eğitim ve öğretimle ilgili, dershane yönetimi ile ilgili pek çok sorunu tespit edilmiştir. Tespit ettiğimiz bu sorunlardan bazıları: yeni mezun olan öğretmenlerin “deneme” süresi adı altında ücretsiz veya asgari ücretin altındaki rakamlarla, bir yıl ya da daha fazla çalıştırılması, maaşların 9-10 ay üzerinden ve

tutarın gelişigüzel taksitlerle ödenmesi, öğretmenlerin sigortasız çalıştırılması veya sigortalarının eksik yatırılması, sözleşmede belirlenen şartlara dersane yönetiminin riayet etmemesi, zam oranlarının çok düşük tutulması, zaman zaman maaşlarda indirim adı altında bir önceki yıldan daha az ücret ödenmesi gibi sorunlardır.

Bunların dışında günlük ve haftalık girilen ders saatini belirleyen herhangi bir kural yönetmelik vb. olmaması günlük ve haftalık girilen ders saatinin de yöneticiler tarafından istismar edilmesine yol açmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda öğretmenler yönetmelik gereği, haftada 30 saatin üzerinde derse giremezlerken, dersanelerde çalışan tarih öğretmenleri ile yaptığımız görüşmelerde bu sayının haftada 40-50 hatta bazen günde 12 saatten haftalık 72 saate kadar çıkabildiğini tespit ettik. Yine Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri yönetmelik gereği girdikleri 15 saat üzerindeki dersler için ek ders ücreti alırlarken, dersanelerde çalışan tarih öğretmenleri kendilerine böyle bir ek ücret ödeme uygulaması olmadığını belirttiler.

Özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin eğitim- öğretim boyutunda da ciddi sıkıntılarla karşı karşıya olduğu görülmektedir. Ortaöğretim sürecinde, lise öğreniminde dört yıla yayılan tarih dersi müfredatı dersane sisteminde sekiz aya sığdırılmak istenmektedir. Bu durumda dersler dışında ilave etütler ve yoğun programlarla müfredat bu süreye sığdırılmakta ancak öğretmenler açısından haftalık ders yükü önemli oranda artmaktadır. Bunların dışında, derste kullanılacak materyallerin yeterince temin edilememesi, tarih dersini pekiştiren gezi, konferans vb. uygulamalara yer verilmemesi dersi sıkıcı hale getirmektedir.

Eğitim ve öğretim sistemimizin ÖSS merkezli olması öğrencileri, birçok derste olduğu gibi tarih dersinde de, sınavda başarı elde etmek için öğrenme çabasına yöneltmektedir. Bu duruma ek olarak ÖSS' de tarih sorularının katsayılarının düşük olması dersanelerde tarih dersinin önemini azaltmaktadır.

Görüldüğü gibi dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin pek çok sorunu bulunmaktadır. Yaptığımız çalışma, ortalama 4000 dershanenin ve binlerce dersane çalışanının bulunduğu ülkemizde, dersanelerde yapılan eğitim öğretimin ve çalışma koşullarının büyük ölçüde dersane yöneticilerinin istek ve inisiyatifine

bırakılmasının yarattığı sonuçları ortaya koyması ve bu konuda yapılacak düzenlemelere kaynak olabilmesi bakımından oldukça önemlidir.

1.5. Sayıtlılar

1. Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin anket sorularına verdikleri cevapların onların sorunlarını ve çözüm önerilerini objektif bir şekilde yansıttığı varsayılmıştır.
2. Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerileri için kullanılan veri toplama ve bu verileri yorumlama tekniklerinin güvenilir ve geçerli olduğu kabul edilmiştir.
3. Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve bu sorunlara getirilen çözüm önerileri için hazırlanan anketin hem sorunları hem de çözüm önerilerini tam olarak yansıttığı kabul edilmiştir.
4. Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin anket sorularına içinde bulundukları şartların gereklerine göre cevap verdikleri varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

1. Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerileri için hazırlanan anket çalışması sadece 2007-2008 eğitim ve öğretim yılını kapsamaktadır. Dolayısıyla diğer yıllara uyarlanması ya da genelleme yapılması doğru olmayacaktır.
2. Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri, verilen anketleri cevaplarırken dersane yönetimi ile paylaşılacağı kaygısı taşıdığı için, gerçeğe uygun cevaplar vermeyebilir.
3. Özel dershanelerde yoğun çalışma temposu nedeniyle vakti dar olan öğretmenlerimizin anketi geniş bir süre içerisinde değerlendirmesi ve ona göre cevap vermesi bir ölçüde engellenebilir.
4. Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerileri ile ilgili hazırlanan çalışma ankete katılan 120 öğretmen ile sınırlıdır. Bu

örneklem fikir sahibi olmamıza yardımcı olsa da elde edilen verileri Ankara'daki ya da sektördeki tüm dershaneler için genellemek doğru olmayacaktır.

1.7. Tanımlar

Eğitim: Kişilerin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla kasıtlı ve istendik davranış değişikliği kazandırma (Küçükahmet vd., 2003, s. 79). Önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkinlikler dizesi de denebilir (Oğuzkan, 1974, s.170).

Öğretim: Öğretme faaliyetlerinin önceden hazırlanmış bir program çerçevesinde amaçlı, planlı, düzenli ve kontrollü olarak yapıldığı yerler okullardır. Okullarda yapılan öğretme faaliyetleri ise, öğretim olarak adlandırılmaktadır.

Özlük hakkı: Memur statüsü içinde kişinin, kanunların öngördüğü şekil ve şartlara bağlı olduğu hakkı.

Özel dershaneler: Başarılı olmak istedikleri derslerde yetiştirmek ve bilgi düzeylerini yükseltmek, bir üst okulun giriş sınavlarına hazırlamak, kamu veya özel kuruluşlarca yapılacak olan sınavlara hazırlamak, belli alanlarda ilerlemek amacıyla; araştırma ve inceleme yapmaya, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda uzmanlaşmaya teşvik etmek için gerekli çalışmaları yapan kurumdur (Milli Eğitim Bakanlığı Özel Dershaneler Yönetmeliği, Resmi Gazete, 22-07-2005, S. 25883 Md. 5).

Branş: Öğretmenlerin girmekle mükellef oldukları dersin şubesi.

Kıdem: Bir görevde rütbece eskilik, geçirilen süre.

Etüt: Bir konunun pekiştirilmesi veya bir eksikliğin giderilmesi için yapılan ek çalışma.

Pedagojik formasyon: Üniversitenin fen-edebiyat fakültelerindeki herhangi bir bölümünden alınmış eğitimden sonra o bölümün öğretmenliğini yapabilmesi için fakülte eğitimi formatı arasında verilmesi gereken fark derslerine verilen genel addır. Bu eğitim sırasında sınıf yönetimi, öğretmenlik mesleğine giriş gibi dersler verilir. Formasyon bittikten sonra kişi öğretmen adayı olur. Eğitim fakültelerinde bu eğitim

lisans süresi olan dört, 1999 yılından itibaren ise beş yıllık süre içinde verilmektedir.

II. BÖLÜM

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmada izlenen yöntem; “araştırma yöntemi”, “evren ve örneklem”, “veri toplama teknikleri” ve “verilerin analizi” alt başlıkları açıklanmıştır.

2.1. Araştırma Yöntemi

Özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerilerini tespit etmek için önce bir grup tarih öğretmeni ile mülakat yapılmıştır. Ardından oluşturulan sorular ile anket survey yöntemi kullanılmıştır. Uygulanan anket dört ölçek altında toplanmıştır. Birinci ölçek özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin kişisel bilgileri ile ilgili anket, ikinci ölçek özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları ile ilgili sorunlar ve çözüm önerileri ile ilgili anket, üçüncü ölçek özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin eğitim ve öğretim ile ilgili sorunları ve çözüm önerileri ile ilgili anket, dördüncü ölçek özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerini dersane yönetimi ile ilgili sorunları ve çözüm önerileri ile ilgili ankettir.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni Ankara il sınırları içerisindeki özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerini kapsamaktadır.

Bu araştırmanın örneklemi, Ankara’da faaliyet gösteren özel dersanelerde çalışan 120 tarih öğretmenini kapsamaktadır.

2.3. Veri Toplama Teknikleri

Çalışmamızın hazırlanmasında literatür taraması yapılarak ilgili kaynaklar incelenmiştir. Araştırmanın verileri dört seçenekli likert tipi sorular, eşit aralıklı ölçekler kullanılarak toplanmıştır. Kullanılan soru ve önermeler dersanelerde çalışan tarih öğretmenleriyle yapılan karşılıklı görüşmeler ve bu konuda daha önce yapılan araştırmalar da dikkate alınarak belirlenmiştir.

Başlangıçta ankete katılanların kişisel bilgileri ve mesleki durumlarını belirlemek üzere 9 temel değişken kullanılmış, tarih öğretmenlerinin sorunları ile ilgili üç ana başlıkta 50, çözüm önerileri ile ilgili olarak sorunlarla paralellik gösteren 50 temel önerme olmak üzere, toplam 109 temel değişken katılımcılara yöneltilmiştir.

Çalışmamızın örneklem sayısını belirlemek için Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile irtibat kurulmuş, yetkililerden Ankara ilinde faaliyette bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı, 485 dersane bulunduğu bilgisi elde edilmiştir. Yine İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri bu kurumlarda çalışan tarih öğretmenlerinin sayısını yaklaşık 600 olarak bildirmişlerdir. Bu verilere dayanarak çalışmamızın örneklem sayısı 120 olarak belirlenmiştir. Ancak anket uygulaması sırasında, isim alınmayacağı ve sonuçların dersane yönetimi ile paylaşılmayacağı konusunda taahhütte bulunmamıza rağmen bazı öğretmenlerimiz, dersane yönetiminin hoş karşılamayacağı kaygısı ve kurumu kötüleyen sonuçların ortaya çıkmasından kaçındıklarını ifade ederek anketi doldurmaktan kaçınmışlardır. Bu yüzden 120 adet anketten ancak 101'i sağlıklı bir şekilde toplanabilmiştir. Örneklem sayımız olan 120'ye ulaşabilmek için tekrar 19 adet anket farklı dersanelerde çalışan tarih öğretmenleri ile yapılan görüşmelerle uygulanmış ve 120 adet örneklem sayımıza ulaşılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerileri ile anket analizi yapılırken 4 seçenekli likert tipi sorular eşit aralıklı ölçekler (Arseven, 2004 s. 15) kullanılarak yorumlanmıştır. Ayrıca ankette dersanede

alışan tarih ğretmenlerinin görüş ve tutumlarına dair sorular yneltirilip bu yönde cevaplar istediği için yargısal verilere de (Arseven, 2004 s. 20) ulaşılmıştır.

BÖLÜM III

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmalarda elde edilen verilerin istatistiksel çözümleri ve bulguların yorumları yapılmıştır.

Aşağıda özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin kişisel özelliklerine dair katılım sayıları ve yüzde dağılımları verilmiştir. Özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerileri ile ilgili likert ölçeği ile oluşturulan sorulara göre;

Cinsiyetleri:

Bayan	1
Erkek	2

Yaşları:

20-25 yaş	1
26-30 yaş	2
31-35 yaş	3
36-40 yaş	4
41-45 yaş	5
46 ve üstü	6

Öğretmenlik kıdemi:

1-5 yıl	1
6-10 yıl	2
11-15 yıl	3
16-20 yıl	4

21 ve üstü	5
------------	---

Dershanede ki öğretmenlik kıdemi:

1-3 yıl	1
---------	---

4-10 yıl	2
----------	---

11-16 yıl	3
-----------	---

17 ve üstü	4
------------	---

Mezun olduğu fakülte ya da yüksek okul:

Eğitim Enstitüsü	1
------------------	---

Eğitim Fakültesi	2
------------------	---

Fen Edebiyat Fakültesi	3
------------------------	---

Lisansüstü eğitim durumu

Var	1
-----	---

Yok	2
-----	---

Dershane öğretmenliğini isteyerek seçme durumu:

Evet	1
------	---

Hayır	2
-------	---

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda iş tecrübesi:

Evet	1
------	---

Hayır	2
-------	---

Haftalık girdiğiniz ders saati dağılımı:

8-20 saat arası	1
-----------------	---

21-30 saat arası	2
------------------	---

30 ve üzeri	3
-------------	---

Tablo 1
Araştırmaya katılanların cinsiyete göre dağılımı:

<i>Cinsiyet</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Kadın	53	44
Erkek	67	56
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-1'den anlaşıldığı gibi araştırmaya katılan dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin 53'ü bayan, 67'si erkektir. Yüzde olarak ifade edecek olursak araştırmaya katılan dersane öğretmenlerinin % 56'sı erkeklerden % 44'ü bayanlardan oluşmaktadır. Her ne kadar bayan ve erkek sayısı arasında anlamlı bir fark olmasa da özel dershanelerin çalışma temposu göz önüne alınacak olursa erkek öğretmenler açısından daha çok tercih edilen bir iş ortamı olduğu görülmektedir

Tablo 2
Araştırmaya katılanların yaşa göre dağılımı

<i>Yaş</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
20-25	54	45
26-30	48	40
31-35	10	8
41-45	5	4
46+	3	3
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Araştırmaya katılan özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin büyük bir kısmını 20-30 yaş arasındakiler oluşturmaktadır. Tablo-2’den de görüleceği gibi 20-30 yaş arası öğretmen sayısı 102 ve yüzde olarak % 95 şeklindedir. Bu durumun ortaya çıkmasında dershane yöneticilerinin genç öğretmen tercihi ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın son yıllarda kısıtlı sayıda öğretmen alımı yapması, böylelikle yeni mezun öğretmen adaylarının işsiz kalarak dershanelere yönelmesi etkili olmaktadır. Bu nedenlerle dershane sektöründe 90’lı yılların başında tecrübesi fazla olan öğretmenler tercih edilirken bu durum günümüzde değişim göstermiştir.

Tablo 3**Araştırmaya Katılanların Hizmet Yılına Göre Dağılımı:**

<i>Yıl</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
1-5	102	85
6-10	10	8
11-15	0	0
16-20	5	4
21+	3	3
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100,0</i>

Araştırmaya katılan dersanelerdeki tarih öğretmenlerinin önemli bir bölümünün iş tecrübesi 1-5 yıl arasında toplanmıştır. Diğer yaş grupları ile kıyaslama yapılacak olursa anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmaktadır. Tablo-3'deki sonuçlar bu çerçevede Tablo-2 ile de örtüşmektedir. Üniversiteden mezun olmuş tarih öğretmeni adayları için özel dersaneler önemli bir iş kapısı oluşturmaktadır.

Tablo 4
Araştırmaya katılanların derslane öğretmenliğindeki tecrübelerine göre dağılımı

<i>Yıl</i>	N	%
1-3	91	76
4-10	24	20
11-16	0	0
17+	5	4
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-4 incelenecek olursa derslane öğretmenlerinin büyük bir kısmını genç öğretmenler oluşturmaktadır. Ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 75'ini 1-3 yıl arası öğretmenlik kıdemine sahip öğretmenler oluşturmaktadır. Bu oran, 120 tarih öğretmeni arasından 91'ine tekabül etmektedir. KPSS'de atanmak için gerekli puanı alamayan öğretmen adaylarının derslane sektörüne yönelmesi, dershaneler için ucuz iş gücü imkânı sağlamıştır. 1990'lı yıllarda, dershanelere başvuran öğretmenlerin sayıca az olmasının da etkisiyle, daha yüksek ücretle daha tecrübeli öğretmenler çalıştırılırken, ucuz iş gücünün artmasıyla birlikte dershaneler, işsiz kalan genç öğretmenleri tercih etmeye başlamışlardır.

Tablo 5
Araştırmaya Katılanların Mezun Oldukları Fakülte ya da
Yüksekokullara Göre Dağılımı

<i>Fakülte-Yüksekokul</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Eğitim Enstitüsü	3	3
Eğitim Fakültesi	50	42
Fen- Edebiyat Fakültesi	67	55
<i>Toplam</i>	120	100.0

Araştırmaya katılan dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin çoğunluğunu Fen-Edebiyat fakültesi mezunu öğretmen adayları oluşturmaktadır. Eğitim Fakültesi mezunu olan tarih öğretmeni adayları ile karşılaştırıldığında tarih öğretmenlerinin % 56'sının Fen-Edebiyat ve % 42'sinin Eğitim Fakültesi mezunu öğretmenler olduğu görülmektedir. Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmen adaylarının çoğunluğu oluşturmada 1998 yılından sonra formasyon eğitimi almayan Fen-Edebiyat fakültesi mezunlarının Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atamasının yapılmayacağı kuralının getirilmiş olması etkili olmuştur. Bu durumda ataması yapılmayan Fen-Edebiyat Fakültesi mezunları özel sektöre yönelmiştir.

Tablo 6
Araştırmaya Katılanların Lisansüstü Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

<i>Lisansüstü Eğitim Durumu</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Var	77	64
Yok	43	36
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-6'daki sonuçlar dikkate alınacak olursa dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 64'ü yüksek lisans yaparken, % 36'sı yapmamaktadır. Dershane öğretmenleri arasında yüksek lisans eğitimi yapan ve yapmayanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezun oldukları fakülteler dikkate alınacak olursa Fen-Edebiyat Fakültesi mezunu öğretmenler Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev alabilmek için bir buçuk yıl formasyon eğitimi adı altında tezsiz yüksek lisans yapmaktadırlar, bu öğretmenlerden KPSS dolayısıyla ataması yapılamayanlar dershanelere yönelmektedirler. Eğitim Fakültesi mezunu olan öğretmenlerin ise bir zorunlulukları olmamasına rağmen eğitimlerine devam etmek amacıyla yüksek lisans eğitimine yönelmeleri mümkündür.

Tablo 7
Araştırmaya Katılanların Dershane Öğretmenliğini Tercih Durumuna
Göre Dağılımı

<i>Dershanede Çalışmayı İsteyerek Tercih Etme</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Evet	28	23
Hayır	92	77
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-7’den elde edilen sonuçlar dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin % 77’sinin dershanecilik işini isteyerek yapmadıklarını ve geri kalan % 23’ünün ise bu işi isteyerek yaptıklarını ortaya koymuştur. Dershanelerde tarih öğretmenliği yapmak istemeyen tarih öğretmenlerinin bu işi yapmak istememelerinin altında yatan nedenlerin, diğer cevapları da dikkate alındığında, dershanelerdeki iş koşullarının uygunsuzluğu olduğu düşünülebilir. Özellikle özlük hakları konusunda önemli sıkıntılar yaşayan öğretmenlerin 92’si kendilerini daha güvende ve daha rahat hissettikleri bir iş sahası buldukları takdirde dershanecilik işini bırakabileceklerini belirtmektedirler.

Tablo 8
Araştırmaya Katılanların Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Resmi
Okullardaki İş Tecrübesine Göre Dağılımı

<i>Milli Eğitimde İş Tecrübesi</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Evet	19	16
Hayır	101	84
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Araştırmaya katılan dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 84'ünün Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda herhangi bir iş tecrübesi bulunmazken ancak % 16'sı Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda iş tecrübesine sahiptir. Bu sonuçlar sayı bazında ise tecrübesi olanların sayısı 19 ve tecrübesi olmayanların sayısı 101 şeklindedir. Dolayısıyla bu gelişme ortaya anlamlı bir fark çıkarmaktadır. Araştırma sonuçları gösteriyor ki günümüzde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalıştığı halde görevinden istifa edip dershanecilik sektörüne geçiş yapanların sayısı son derece kısıtlıdır. Bu durum, büyük ölçüde, dershanecilik sektörünün çalışma koşulları itibarıyla eski cazibesini yitirmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 9**Araştırmaya Katılanların Girdiği Haftalık Ders Saatine Göre Dağılımı**

<i>Haftalık Ders Saati</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
8-20	13	10
21-30	26	22
30+	81	68
<i>Toplam</i>	120	100.0

Tablo-8'in ortaya koyduğu sonuçlara bakıldığında dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 68'i haftada 30 saat ve üzeri derse girmektedir. Yaptığımız mülakatlar neticesinde günlük 12 saat, haftalık 72 saat derse girdiğini belirten öğretmenler olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri yönetmelik gereği bir haftada en fazla 30 saat derse girerken ve bu durumda 15 saat ve üzeri her ders saati için ek ders ücreti alırken, bu uygulama dershanelerde görülmemektedir. Araştırmaya katılan tarih öğretmenlerinin ancak % 33'ü 30 saatin altında derse girmektedirler. Bu sonucun ortaya çıkmasında etkili olan faktörler, dershanelerde girilen ders saatini sınırlayan herhangi bir yönetmeliğin bulunmaması ve dershane yönetimlerinin mümkün olduğu kadar az sayıda öğretmen çalıştırarak maliyeti düşürme istekleridir.

Tablo 10

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri ile eşit veya benzer özlük haklarına sahip bulunmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	103	85
Az Katılıyorum	14	12
Katılıyorum	3	3
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-10 da görüldüğü gibi özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 86’sı dershanelerdeki öğretmenlerin özlük hakları ile Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet okullarındaki tarih öğretmenlerinin özlük haklarının hiçbir şekilde aynı olmadığını ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 12’si ise bazı noktalarda özlük haklarının benzer olduğunu ifade etmişlerdir. Ankette katılan öğretmenlerin ancak % 3’ü özlük hakları konusunda benzer haklara sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Özlük hakları konusunda önemli bir sorunun olduğunu belirten tarih öğretmenleri ile sorunun olmadığını ifade eden tarih öğretmenleri arasında önemli bir fark görülmektedir.

Tablo 11

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri ile eşit veya benzer özlük haklarına sahip olmaları için düzenlemeler yapılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	3	2
Tamamen Katılıyorum	117	98
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-11 de dershanede çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz özlük hakları Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri ile eşit veya benzer olmalıdır sorusuna tarih öğretmenlerinin % 98 gibi önemli bir oranı tamamen katılmaktadır. Bu orana katılanları da dâhil edersek oran % 100 olmaktadır. Bu sonuç, dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin içinde bulundukları özlük hakları ile ilgili sıkıntıların önemli boyutlarda olduğunu göstermektedir. Bu konuda yapılacak etkili düzenlemeler öğretmenlerin haklarını koruma altına alırken öğretmenlerin sektöre olan güvensizliklerini gidermelerine de yardımcı olacaktır.

Tablo 12

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri maaşlarını her ay zamanında almaktadırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	60	50
Az Katılıyorum	44	37
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	16	13
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanede çalışan tarih öğretmenleri maaşlarını her ay zamanında almaktadırlar sorusuna ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 50’si kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevap verirken % 37’si ise kısmen katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Maaşını her ay zamanında alan dersane öğretmenlerinin oranı ise sadece % 13’tür. Maaşlarını zamanında alamayan öğretmenler ekonomik sıkıntılar nedeniyle başka sıkıntılarla da karşı karşıya gelmektedirler. Bu soruya verilen cevaplar ayrıca dersane sektöründe ekonomik boyutta sorunların olduğunu göstermektedir.

Tablo 13

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “maaşları zamanında ödenmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Araştırmaya katılan tarih öğretmenlerinin % 100’ü maaşların zamanında ödenmesi konusunda mutabık olmuşlardır. Çalışan insanların gösterdikleri emeklerin karşılığı olan aylık ücretlerinin zamanında ödenmesi çalışanların en temel hakkıdır. Maaşlarını zamanında alamayan öğretmenler kendilerini işlerine verememektedirler. Tablo-12 dikkate alınacak olursa maaşlarını zamanında alamayan öğretmenlerin oranı % 50 olmasına rağmen maaşların zamanında alınması konusunda tüm öğretmenler hem fikir olmuşlardır.

Tablo 14

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık girdikleri 15 saat üzerindeki dersler için ek ders ücreti almaktadırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	109	90
Az Katılıyorum	5	4
Katılıyorum	3	3
Tamamen Katılıyorum	3	3
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-14 ankete katılan tarih öğretmenlerinin bir diğer özlük hakkı sıkıntısını ortaya koymaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenler 15 saatin üzerinde girdikleri her ders saatinden ek ders ücreti almaktadırlar. Bu durum dershanelerde ise aynı şekilde uygulanmamaktadır. Ankete katılanların % 91’i 15 saatin üzeri girdikleri dersler için herhangi bir ek ücret almadıklarını ifade etmişlerdir. Ankete katılan öğretmenlerin girdikleri ders saati ile ilgili olan Tablo 9 ile Tablo 14’ü birlikte değerlendirecek olursak; dershanelerde çalışan öğretmenlerin % 68’i 30 saat üzerinde derse girdiklerini ve % 91’i ise çalıştığı kurumda 15 saatin üzerinde girdikleri dersler için ek ders ücreti almadıklarını ifade etmişlerdir. Bu durum dershanelerde öğretmenlerin Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenlerine göre daha fazla derse girmelerine rağmen bunun için ek ücret almadıklarını ortaya koymaktadır.

Tablo 15

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “haftalık girdikleri 15 saat üzerindeki dersler için ek ders ücreti almalıdırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-14’deki sonuçlara bakılacak olursa tarih öğretmenlerinin % 91’i 15 saat üzerinde derse girdikleri halde hiçbir ek ücret almamaktadırlar. Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri ise 15 saat üzeri derslerde ek ders ücreti almaktadırlar. Dolayısıyla bu sorunun çözüm önerisi olarak ankete katılan öğretmenlerimiz, dersane yönetimlerinin 15 saatin üzerinde girilecek olan dersler için ek ücret ödemesinin uygun olacağı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 16

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin maaşları her ay eksiksiz ödenmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	69	58
Az Katılıyorum	19	15
Katılıyorum	7	6
Tamamen Katılıyorum	25	21
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Araştırmaya katılan dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin % 58'i maaşlarını eksiksiz olarak alamadıklarını ifade etmişlerdir. % 16'sı ise bazı aylarda tam bazı aylarda ise eksik olarak aldıklarını ifade etmişlerdir. Ankete katılan tarih öğretmenlerini ancak % 21'i maaşlarını her ay eksiksiz olarak aldıklarını ifade etmişlerdir. Tablo-11 ile tablo-13 birlikte yorumlandığında dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 87'si maaşlarını zamanında alamazken, % 74'ü ise eksiksiz olarak alamadıklarını ifade etmektedir. Maaşlarını zamanında alanların % 13'de, eksiksiz olarak alanların ise % 27'de kaldığını dikkate alacak olursak sektörde, maaşları zamanında ve tam olarak ödeyen kurumların azaldığı açıkça görülmektedir. Bu durumun altında yatan sebeplerden biri olarak; dersane sayısının hızla artmasına paralel olarak birçok kurumun yeterli sayıda öğrenci bulmakta zorlanması gösterilebilir. Bunun yanında yeterince disipline sahip olmayan kurumların sayısının artması da bir diğer neden olarak görülmektedir.

Tablo 17

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin maaşları eksiksiz ve taksitsiz ödenmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 58’inin maaşlarını eksiksiz olarak almadıkları ve %16’sının ise bazen tam bazen ise taksitle aldıkları Tablo-16’da ifade edilmişti. Tablo-17 incelendiğinde maaşlarını eksiksiz ve taksitsiz bir şekilde almak konusunda öğretmenler arasında fikir birliği olduğu görülmektedir. Bu soruna ve çözüm önerisine verilen cevaplar bize gösteriyor ki dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri özellikle maaşları konusunda hiç sıkıntı ve sorun yaşamak istememektedirler. Dershane yönetimlerinin bu konuda gösterecekleri hassasiyetin öğretmenlerin çalışma motivasyonu ve performansını arttıracığı düşünülmektedir.

Tablo 18

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin maaşları on iki ay üzerinden ödenmektedir.” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	102	85
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	2	2
Tamamen Katılıyorum	16	13
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları konusunda karşılaştıkları sorunlardan biri de maaşlarını 12 ay üzerinden alamamaları olmuştur. Dershane yönetiminin öğretmenlerle yaptıkları sene sonu anlaşmalarında maaşlarının 9 ya da 10 ay üzerinden belirlendiği görülmektedir. Ankete katılan dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin % 85'i maaşlarını 12 ay üzerinden almadıklarını ifade etmişlerdir. Maaşlarını 12 ay üzerinden alan öğretmenlerin oranının % 15 olarak kalması dikkat çekicidir. 9 veya 10 ay üzerinden maaş alan çalışanların geri kalan 2-3 aylık zaman diliminde ekonomik sıkıntılarla karşı karşıya kalması kaçınılmazdır. Bu durum dershane çalışanlarının ciddi bir problemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 19

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “maaşları on iki ay üzerinden ödenmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında çalışan tarih öğretmenlerinin en büyük avantajlarından biri de maaşlarını izin günlerinde de alabilmeleridir. Tablo-18'de özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 85'inin maaşlarını 12 ay üzerinden alamadıkları ifade edilmişti. Bu sorunun çözümünü belirten Tablo-19'da ise öğretmenlerin % 100'ü maaşların 12 ay olması konusunda hemfikir olmuşlardır. Maaşların 12 ay olması bir ayrıcalık değil çalışanların en temel haklarından biridir. Fakat bu hakkın dershanelerde ihlal edildiği görülmektedir. İzin günlerinde verilmeyen maaş nedeniyle öğretmenler ek iş aramak durumunda kalabilmektedirler.

Tablo 20

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri, olağanüstü durumlarda dershaneden avans alabilmektedirler.” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	73	60
Az Katılıyorum	25	21
Katılıyorum	9	7
Tamamen Katılıyorum	14	12
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-15’de dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri gerekli durumlarda kurumlarından avans alabilmektedirler sorusuna % 60’lık bir oran kesinlikle katılmadığını bildirmiştir. Bunun yanı sıra ankete katılanların % 21’i avans durumundan bazen faydalanıp bazen faydalanamadıklarını bildirmişlerdir. Ankete katılan tarih öğretmenlerinin ancak % 19’u sorunsuz olarak kurumlarından avans alabilmektedirler. Dershane yönetimlerinin avans konusundaki çekincelerinin en büyük sebebi olarak dershane sektörünün içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar görülmektedir.

Tablo 21

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “olağanüstü durumlarda dershaneden avans alabilmelidirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-20’de dershanelerinden avans alabilen öğretmenlerin yüzdesi ara sıra alanları da katacak olursak % 40’a denk gelmektedir. Geri kalan % 60’lık kesim ise avans konusunda sıkıntılar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Bu sorunun çözümü konusunda ise dershanede çalışan tarih öğretmenleri % 100’lük bir katılım ile gerektiği koşullarda öğretmenler kurumlarından avans alabilmelidirler noktasında fikir birliği sergilemişlerdir.

Tablo 22

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri girdikleri ders saatiyle orantılı bir ücret almaktadırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	100	83
Az Katılıyorum	13	11
Katılıyorum	5	4
Tamamen Katılıyorum	2	2
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerin, yakın geçmişte tarih öğretmenleri tarafından tercih edilmesinin sebeplerinden biri olan maaşların yüksekliği konusu günümüzde aynı şekilde devam etmemektedir. Ankete katılanlar girdikleri ders saatinin oldukça fazla olmasına karşılık aldıkları maaşların emeğe oranla oldukça düşük kalmakta olduğunu, anket uygulaması sırasında yaptığımız bire bir görüşmelerde de sıklıkla ifade etmişlerdir. Tablo-16’te “girdikleri ders saatiyle orantılı bir ücret almaktadırlar” sorusuna ankete katılanların % 83’ü hiçbir şekilde katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra aldıkları ücretler ile girdikleri ders saatlerinin birbiriyle uygunluk arz ettiğini ifade eden tarih öğretmenlerinin yüzdesi ise sadece % 6’da kalmıştır. Alınan ücret ile ders saati arasındaki orantıya kısmen katılanların yüzdesi ise % 11’dir. Girdikleri ders saati ile alınan ücretin uygun olduğunu ifade eden öğretmenlerin önemli bir kısmı daha fazla tecrübeye sahip bulunan öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu durum bize dershanecilik sektöründe çalışan genç ve tecrübesi daha az olan öğretmenlerin daha yoğun çalışıp daha az ücretle yetinmek zorunda kaldığını düşündürmektedir.

Tablo 23

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “girdikleri ders saatiyle orantılı bir ücret almalıdırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	19	15
Tamamen Katılıyorum	101	85
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Ankete katılan özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 61'inin haftalık 30 saat ve üzerinde derse girdiği dikkate alınacak olursa bu temponun karşılığında alınan ücretlerin miktarı önemli bir yer tutmaktadır. Haftada 70 saate kadar derse giren dershane öğretmenlerinin olduğunu da dikkate alırsak yapılan işe karşılık olarak alınan ücretin miktarının tatmin edici düzeyde olması tarih öğretmenlerinin önem verdiği bir konudur. Tablo-23'de elde edilen veriler bize gösteriyor ki ankete katılan dershanedeki tarih öğretmenlerinin tamamı girdikleri ders saati ile uygun maaş almak istemektedirler.

Tablo 24

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenlere yakın veya aynı ücreti almaktadırlar” maddesine ilişkin dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	93	78
Az Katılıyorum	17	11
Katılıyorum	8	4
Tamamen Katılıyorum	20	15
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-17’den elde ettiğimiz sonuçlara göre özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 78’i Milli Eğitime Bakanlığı’na bağlı devlet okullarındaki öğretmenler ile aynı veya yakın ücretler almadıkları konusunda fikir belirtmişlerdir. Ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 22’si ise Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri ile aynı maaş veya yakın maaş aldıklarını ifade etmişlerdir. Bu madde yorumlanırken % 78’in verdiği yanıt olan Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenlerine yakın ya da eşit ücret alamadığını belirten öğretmenlerin daha fazla ücret aldığını ifade etmiş olma olasılığı da vardır. Ancak anketin daha önce değerlendirdiğimiz sonuçlarını dikkate alacak olursak bu % 78’lik oranın çok büyük bir kısmının daha az ücret aldığını ifade etmiş olma olasılığı daha yüksektir.

Tablo 25

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “ağır çalışma koşullarına uygun ücret almalıdırlar” maddesine ilişkin dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-25’e göre dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 100’ü ağır çalışma koşullarına göre ücret alma konusunda fikir birliği halinde olmuşlardır. Yoğun ders programına ek olarak öğretmenlerden talep edilen deneme sınavı, etüt, ek ders, soru hazırlama gibi talepler de eklenince tarih öğretmenlerinin bu konudaki isteği yapılan işin ağırlığına göre uygun bir ücret almak şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Tablo 26

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri sene sonu sözleşmelerinde Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenlerine verilen zam oranlarından daha yüksek oranda zam almaktadırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri:

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	102	85
Az Katılıyorum	15	13
Katılıyorum	3	2
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo 26’da dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri sene sonu sözleşmelerinde Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenlerine verilen zam oranlarından daha yüksek oranda zam almaktadırlar sorusuna öğretmenlerin % 85’i kesinlikle katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Bu durum dershanelerdeki zam oranlarının, sık sık eleştiri konusu olan memur maaşlarına yapılan zam oranlarının altına düştüğünü göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Dershanecilik sektörü 1990’lı yıllarda Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenlerinin aldığı maaşlara göre daha yüksek maaş ve yüksek zam oranları ile öğretmen çalıştırırken zaman içerisinde, memur maaşlarının dahi aranır hale geldiği bir sektör haline gelmiştir.

Tablo 27

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “sene sonu sözleşmelerinde çalışma koşullarına paralel olarak zam oranları belirlenmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri sene içerisindeki yoğun çalışma temposu sonucunda bir sonraki yılın sözleşmesinde gösterdiği performans değeri kadar zam oranı beklemektedirler. Bu çerçevede Tablo-27 incelenecek olursa ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 100’ü yoğun çalışma temposuna uygun zam oranları beklediklerini ifade etmişlerdir. Bu sorunun çözüm önerisinde öğretmenlerin hem fikir olması sorunun ortadan kaldırılması için önemli bir veri teşkil etmektedir.

Tablo 28

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri eşit işe eşit ücret politikasına tabi olmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	85	71
Az Katılıyorum	16	13
Katılıyorum	9	8
Tamamen Katılıyorum	10	8
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Araştırmaya katılan dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin eşit işe eşit ücret uygulaması geçerlidir sorusuna % 71’i hiç katılmazken, bu soruya katılanların yüzdesi ise sadece % 8’dir. Tablo-28 üzerinde düşünülecek olursak şöyle bir sonuca varabiliriz; mesleğe yeni girmiş tarih öğretmenlerinin haftalık girdikleri ders saatleri tecrübeli öğretmenler ile aynı olmasına rağmen kıdem farkı nedeniyle aldıkları ücretler daha düşük olmaktadır. Veya genç öğretmenlerin haftalık girdikleri ders saatleri kıdem olarak daha yüksek olan öğretmenlerden daha fazla olmasına rağmen aynı ücreti alamamaktadırlar. Maaş uygulamasındaki kıdem farkı Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet okullarında çalışan öğretmenler arasında da bulunmaktadır fakat bu durum dershanelerdeki kadar uçurum arz etmemektedir.

Tablo 29

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “eşit işe eşit ücret politikasına tabi olmalıdırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	16	13
Az Katılıyorum	10	8
Katılıyorum	4	3
Tamamen Katılıyorum	90	76
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-30’da eşit işe eşit ücret politikası uygulanmaktadır sorusuna cevap veren tarih öğretmenlerinin % 71’i kesinlikle katılmadıklarını bildirmişlerdir. Tablo-31’de ise bu sorunun çözüm önerisi olarak öne sürülen eşit işe eşit ücret ödenmelidir önermesine katılanların yüzdesi % 79’dur. Buna karşın bu sorunun çözüm yolunun bu olmadığını düşünen tarih öğretmenleri de bulunmaktadır. Bunların oranı ise % 13’dür. Dolayısıyla soruna getirilecek çözümde katılanlar ile katılmayanlar arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır.

Tablo 30

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sigorta primleri 12 ay üzerinden eksiksiz olarak yatırılmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri:

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	75	63
Az Katılıyorum	15	12
Katılıyorum	10	8
Tamamen Katılıyorum	20	17
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Ülkemizde çalışan sektörün maaşından kesilerek oluşturulan sosyal güvenlik sistemi bazı dershanelerin sigorta primlerini 12 ay üzerinden yatırmaması nedeniyle dershanede çalışan öğretmenleri zor duruma düşürmektedir. Tablo-20’de dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sigorta primlerini 12 ay üzerinden yatırılmaktadır sorusuna hiç katılmayanların yüzdesi % 63’tür. Bu durum kanunlara aykırı olmasına rağmen, dershanecilik sektöründe bu konuda ciddi ihlaller olduğu verilen cevaplardan anlaşılmaktadır.

Tablo 31

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “sigorta primleri 12 ay üzerinden eksiksiz olarak yatırılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri:

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	14	12
Tamamen Katılıyorum	106	88
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-30’da belirtildiği gibi dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin sigorta primleri % 63 gibi büyük bir oranla 12 ay üzerinden yatırılmamaktadır. Dolayısıyla herhangi bir hastalık durumunda sigorta primlerinin tam yatırılmaması nedeniyle sağlık işlemleri konusunda çeşitli sıkıntılar ile karşı karşıya kalma durumu ortaya çıkmaktadır. Bu sorunun çözümü konusunda tarih öğretmenlerinin % 100’ü sigorta primlerinin 12 ay üzerinden yatırılması konusunda hemfikir olmuşlardır.

Tablo 32

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haklarını koruyacak sendikalara sahip bulunmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri:

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	114	95
Az Katılıyorum	4	3
Katılıyorum	2	2
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Kamuda çalışan işçi ve memurların bağlı olduğu ve haklarının bu yolla korunmaya alındığı, kendini güvencede hissettikleri sendikalar bulunmaktadır. Örneğin Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenlerin haklarını koruyan birden fazla sendika bulunmaktadır. Ancak dershanelerde çalışan öğretmenlerin haklarını koruyacak herhangi bir sendika bulunmamaktadır. Araştırmaya katılan tarih öğretmemelerine yönelttiğimiz “haklarını koruyacakları sendikalara sahiptirler” sorusuna hiç katılmayanların oranı % 95’tir. Dolayısıyla bu soruya farklı cevap veren öğretmenler arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin haklarını koruyacakları bir sendikaya sahip olmamaları dersane patronları önünde kendilerini savunmasız hissetmelerine sebep olmuştur.

Tablo 33
Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “haklarını koruyacak sendikalara sahip olmaları gerekmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri:

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	53	44
Katılıyorum	7	6
Tamamen Katılıyorum	60	50
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin çalıştıkları iş yerlerinde çeşitli sıkıntıları ile ilgili olarak haklarının korunması sendikalara duyulan gereksinimi artırmaktadır. Bu sorunun çözüm önerisi olarak öğretmenlerin % 56’sı haklarını koruyacak sendikaların olmasına oldukça sıcak bakarken % 44’lük bir kesim ise sendikaların faydalı olabileceğine inanmadığından dolayı hayır cevabı vermiş olabilir.

Tablo 34

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri resmi tatil günlerinden eksiksiz olarak faydalanabilmektedirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	90	75
Az Katılıyorum	6	5
Katılıyorum	17	14
Tamamen Katılıyorum	7	6
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-34’te özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri resmi tatil günlerinden eksiksiz olarak faydalanabilmektedirler sorusuna % 75’i hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenler için cumartesi ve pazar günleri tatil günü iken dershanenin işleyişi nedeniyle sadece pazartesi günü tatil günü olarak kullanılmaktadır. Pazartesinin tatil günü olarak kullanılması da bazen yapılan sınavlar ve dersane içi etkinlikler nedeniyle doldurulmaktadır. Bunların dışındaki resmi tatiller de kesintiye uğratılmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 25’i ise resmi tatil günlerinden sorunsuz olarak faydalandıklarını bildirmişlerdir. Bu öğretmenlerin ders yükünün az olması ve dersane yönetimi ile yapılan anlaşma gereği resmi tatil günlerinden faydalanma imkânı bulduklarını söyleyebiliriz.

Tablo 35

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “resmi tatil günlerinden eksiksiz olarak faydalanabilmelidirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerini yoğun bir iş temposu olduğundan dolayı en çok ihtiyaç duydukları faaliyetlerin başında resmi tatillerden sorunsuz olarak faydalanmak vardır. Tablo-34 gösteriyor ki resmi tatillerden faydalanan öğretmenlerin oranı % 75'tir. Bu sorunun ortadan kaldırılması için ortaya sunduğumuz çözüm önerisine katılanların oranı ise Tablo-35'te % 100 olarak görülmektedir. Resmi tatil günlerinin dershanede çalışan tarih öğretmenleri tarafından sağlıklı bir şekilde kullanılması, öğretmenlerin daha verimli çalışmasını sağlayacaktır.

Tablo 36

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri hasta olmaları durumunda verilen istirahat raporunu kullanabilmektedirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	94	78
Az Katılıyorum	21	18
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	5	4
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-23’den anlaşılacağı üzere dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin hasta olmaları durumunda istirahat raporunu sorunsuz olarak kullandıkları söylenemez. İstirahat raporu sorunsuz olarak kullanılmaktadır sorusuna ankete katılanların % 78’i kesinlikle katılmamaktadır. % 18’i ise zaman zaman sorunsuz olarak rapor kullanabildiklerini belirtmişlerdir. Bu yasal hakkı tam olarak kullanabilenlerin yüzdesi ise sadece % 4’tür. Dershanelerin çalışma sisteminin yoğun olması ve ücretli eğitim veren kurumlar olmaları gibi sebeplerle öğretmenlerin hasta olmaları durumunda hekimin vereceği raporu kullanıp derse gelememelerinin dersane yönetimleri tarafından hoş karşılanmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle dershanelerde çalışan öğretmenler hasta olmaları durumunda bile derslere girmek mecburiyeti ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Tablo 37

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “hasta olmaları durumunda verilen istirahat raporunu kullanabilmeleri sağlanmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	6	5
Tamamen Katılıyorum	114	95
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri herhangi bir sağlık problemi durumunda aldıkları istirahat raporlarını, yasal olmasına rağmen, tablo-36’da belirttiğimiz gibi % 78 oranında kullanamamaktadırlar. İstirahat raporunun kullanılamaması durumunda sağlık probleminin devam etmesine rağmen dershanelerdeki görevlerinin başında bulunmaktadır. Bu sorunun ortadan kaldırılması için sunduğumuz çözüm önerisine katılanların oranı tablo 37’de toplamda % 100 olarak görülmektedir. Bu sonuçlar da bize gösteriyor ki en yasal hakları olan istirahat iznini sorunsuz olarak kullanmak istemektedirler.

Tablo 38

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri raporlu oldukları süre içerisinde ücretlerini tam olarak almaktadırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	94	78
Az Katılıyorum	21	18
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	5	4
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-36’da sağlık problemi durumunda tarih öğretmenlerinin % 78’inin istirahat raporunu kullanamadıklarını belirtmiştik. Tablo 38’de “dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri raporlu oldukları süre içerisinde ücretlerini tam olarak almaktadırlar” sorusuna ise yine katılımcıların % 78’i hiçbir şekilde katılmadıklarını belirtmişlerdir. Tablo-36 ile tablo-38 birlikte yorumlandığında ortaya çıkan sonuç; dershane yönetimlerinin büyük çoğunluğu öğretmenin raporu kullanması durumunda raporlu olduğu günlerin ücretini maaşlarından kesmektedir. Bu durumda ekonomik sıkıntıları bulunan öğretmenler hasta olsalar bile derse girme zorunluluğu ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Tablo 39

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “raporlu oldukları süre içerisinde ücretlerini tam olarak almalıdırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Araştırmaya katılan özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin hasta oldukları durumda istirahat raporunu bütün sıkıntıları göze alarak kullanması durumunda dersane yönetiminin öğretmenin raporlu olduğu günlerin ücretini maaşından kesmesi gündeme gelmektedir. Bu durumda anketimizdeki bu çözüm önerisine katılan öğretmenlerin oranı % 100 olmaktadır. Çalışanların hasta oldukları durumlarda hekimlerin uygun gördükleri istirahat raporunu kullanabilmeleri en temel haklarındandır. Kamuda çalışan öğretmenlerin bu hakları yasal güvenceyle korunmakta iken dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin birçok konuda olduğu gibi bu konu ile ilgili olarak da keyfi uygulamalar ile karşılaştıkları görülmektedir.

Tablo 40

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri doğum, ölüm, evlenme vb. izinlerini sorunsuz olarak kullanabilmektedirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	52	43
Az Katılıyorum	18	15
Katılıyorum	50	42
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-25’de de görüleceği gibi dersane yönetimi ölüm, evlenme ve doğum gibi konularda diğer durumlara nazaran daha esnek davranmaktadır. Ankete katılan dershanedeki tarih öğretmenlerinin % 57’si bu haklardan faydalandığını bildirmiştir. Bunun yanı sıra azımsanmayacak bir kesim de bu haklardan kesinlikle faydalanamadıklarını bildirmişlerdir. Milli Eğitim Bakanlığı’nın çıkarmış olduğu yönetmeliklere göre bu hakların sorunsuz olarak kullanılması gerekirken özel sektörde önemsenecek bir kesimin bu haklardan kesinlikle faydalanamadığını bildirmesi, üzerinde durulması gereken bir durumu ortaya çıkarmıştır.

Tablo 41

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “doğum, ölüm, evlenme vb. izinlerini sorunsuz olarak kullanabilmelidirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin ölüm, doğum ve evlenme durumunda yasal olarak kullanma hakkına sahip oldukları bu izinleri kullanma konusunda % 43 kesinlikle kullanamadıklarını ifade etmişlerdir. Tablo-41 de bu sorunu ortadan kaldırılması için ankete katılan öğretmenlerin % 100’ü bu izinlerini sorunsuz olarak kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Dershane yöneticilerinin bu denli önemli konularda izinler konusunda daha ılımlı davranmaları çalışanların beklentilerine uygun olacaktır.

Tablo 42

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin anlaşmalarda belirtilen ücret üzerinden sigortaları yatırılmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	116	96
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	2	2
Tamamen Katılıyorum	2	2
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Çalışan sektörün emekli olduğu zaman alacağı maaş görev süresince yatırılan sigorta primlerine göre belirlenmektedir. Tablo-26’da dershanelerdeki tarih öğretmenlerine yöneltilen “sigortalar anlaşmalarda belirtilen ücret üzerinden yatırılmaktadır” sorusuna katılımcıların % 96’sı hiçbir şekilde katılmadıklarını bildirmişlerdir. Dershanelerde öğretmenlerin aldıkları maaş sigorta primleri yatırılırken düşük gösterilmektedir. Bu uygulamalar kanunsuz olmasının yanı sıra öğretmenlerin haklarını gasp etmektedir. Bu durumdan son derece mağdur olan öğretmenler ise asıl mağduriyeti emekli olduklarında yaşayacaklarını bilmektedirler. Bu usulsüzlüğün yeterince denetlenmemesi tarih öğretmenlerinin dersane sektörüne olan güvenini de sarsmaktadır. Buna karşın anlaşma ücreti ile yatırılan sigorta priminin aynı olduğunu kabul edenlerde bulunmaktadır. Bunların yüzdesi ise sadece % 4 oranında kalmaktadır.

Tablo 43

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “anlaşmalarda belirtilen ücret üzerinden sigortaları yatırılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özlük hakları ile ilgili anket soruları incelendiğinde maaşların düzenli, eksiksiz taksitsiz ve 12 ay üzerinden ödenmesi konusunda hemfikir olan tarih öğretmenleri Tablo-46’da da sigortaların anlaşma ücretleri üzerinden yatırılması konusunda % 100’lük bir oranla katılımlarını belirtmişlerdir. Dershanedeki tarih öğretmenleri emeklilik döneminde bu durum kendilerine olumsuz olarak yansıtacağı için, bu usulsüzlüğün düzeltilmesini istemektedirler.

Tablo 44

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık 30 saatten fazla derse girmemektedirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	80	67
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	18	15
Tamamen Katılıyorum	22	18
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-27’de “dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık 30 saatten fazla derse girmemektedirler” sorusuna ankete katılanların % 67’si hiç katılmazken, % 33’ü katıldıklarını belirtmişlerdir. Tablo-9 ile Tablo-27 birlikte değerlendirildiği zaman verilen cevapların örtüştüğü görülmektedir.

Tablo 45

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “haftalık girdikleri ders saatleri makul bir düzeyde tutulmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	12	10
Tamamen Katılıyorum	108	90
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 60’dan fazlası 30 saat üzerinde derse girmektedirler. Bu duruma çözüm önerisi olarak derslerin makul bir düzeyde tutulması ile ilgili vermiş olduğumuz önermeye katılanların oranı % 100’dür. Dershane yöneticilerinin öğretmenlere vereceği ders sayısının daha fazla sayıda öğretmene makul bir şekilde bölüştürülmesi ek masrafa neden olacağından bu durumda dersler, yoğunluk dikkate alınmadan, mümkün olduğu kadar az sayıda öğretmene yüklenmektedir.

Tablo 46

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri girdikleri ders saatleri dışında talep edilen hizmetler için (sınav gözetmenliği, soru yazımı vb.) ekstra ücret almaktadırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	106	88
Az Katılıyorum	8	7
Katılıyorum	6	5
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan öğretmenlerinden yoğun iş temposunun yanı sıra bazı ek işler de talep edilmektedir. Sınav gözetmenliği, soru yazımı, deneme sınavı hazırlanması vb şeklinde talep edilen bu ek işlere herhangi bir ek ücret verilip verilmediğine dair tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz soruya katılımcıların % 88’i hiçbir ücret almadıkları şeklinde cevap vermişlerdir. Bunun yanı sıra araştırmaya katılan öğretmenlerin % 7’si ise bazen aldıklarını ve bazen almadıklarını bildirmişlerdir. Bu tür ek işlerden sorunsuz olarak ücret aldıklarını belirtenlerin yüzdesi ise % 5’tir. Tablo-28’den anlaşılıyor ki dersane yöneticileri anlaştıkları öğretmenlerin bu görevleri ücretsiz olarak yerine getirmekle mükellef olduğunu düşünmektedir.

Tablo 47

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “girdikleri ders saatleri dışında talep edilen hizmetler için (sınav gözetmenliği, soru yazımı vb.) ekstra ücret almalıdırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık girdikleri ders saati yoğun olmasına rağmen sık sık ders dışı taleplerle karşılaşmaktadırlar. Bunlar arasında soru yazımı, sınav gözetmenliği, deneme sınavı hazırlanması, hatta bazı dershanelerde kitap yazdırılması gibi taleplerin de olduğu öğretmenlerle yaptığımız görüşmelerde anlaşılmıştır. Çalışanlar ise yoğun programları nedeniyle güçlükle ilgilendikleri bu ek çalışmaların ücretlendirilmesini istemektedirler. Fakat Tablo-47’den de anlaşılaçağı üzere bu isteklerine karşılık bulabilenlerin sayısı ankete katılan öğretmenler arasında sadece % 5’te kalmıştır. Dolayısıyla bu sorunun giderilmesi için dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin % 100’ü yaptıkları ek çalışmalar için ek ücretler verilmesi konusunda fikirlerini beyan etmişlerdir.

Tablo 48

“Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları yetersizdir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri:

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	2	2
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	6	5
Tamamen Katılıyorum	112	93
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Sonuç olarak derslane öğretmenlerine yönelttiğimiz ve dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin özlük haklarının tamamını kapsayacak olan “dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları yetersizdir” sorusuna katılıyorum ve tamamen katılıyorum diyenlerin yüzdesi % 98’dir. Bu soruya hiç katılmayanların sayısı ise sadece % 2’dir. Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin aynı branşta Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet okullarında çalışan öğretmenlerle özlük hakları kıyaslandığı zaman aralarındaki uçurum iyice ortaya çıkmaktadır.

Tablo 49

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin “özlük hakları yeniden düzenlenmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	6	5
Tamamen Katılıyorum	114	95
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershane öğretmenlerinin özlük hakları ile ilgili sıkıntıları dikkate alınarak oluşturulan bu bölümdeki son çözüm önerisi dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları ile ilgilidir. Tablo-48’den elde ettiğimiz bilgiler doğrultusunda tarih öğretmenlerinin toplamda % 98’i özlük haklarının yetersiz olduğunu düşünmektedir. Tablo-49’da ise özlük hakları yeniden düzenlenmelidir sorusuna toplamda katılanların oranı % 100’dür. Dershane yöneticilerinin özellikle son yıllarda dershane sektörünün iyiye gitmediğini belirtmesi üzerine böyle bir kan değişimi sektörü yeniden canlandıracaktır. Dolayısıyla bu durumdan bütün dershane öğretmenleri faydalandığı gibi tarih öğretmenleri de faydalanacaklardır.

Tablo 50

Dershanelerde, “tarih derslerine ayrılan yıllık ders saati işlenen konulara göre yetersizdir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	29	24
Az Katılıyorum	44	37
Katılıyorum	35	29
Tamamen Katılıyorum	12	10
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet okullarında tarih konuları yıllara göre bölünmüş şekilde işlenmektedir. Liselerde 4 yıla yayılan tarih müfredatı dershanelerin ÖSS’yi kazandırmaya yönelik sistemi çerçevesinde 1 öğretim yılına sığdırılmaktadır. Tablo-50’de yıllık ders saati işlenen konulara göre yetersizdir sorusuna ankete katılan dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin % 24’ü hiç katılmazken, % 39’u yetersiz bulunduğunu ifade etmişlerdir. % 37’lik bir bölüm ise kısmen yetersiz olarak görüş belirtmişlerdir.

Tablo 51

Dershanelerde “tarih derslerine ayrılan yıllık ders saati arttırılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	17	13
Az Katılıyorum	34	28
Katılıyorum	48	40
Tamamen Katılıyorum	21	19
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-51’de dershanede çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “tarih dersine ayrılan yıllık ders saati artırılmalıdır” çözüm önerisine araştırmaya katılanların toplamda % 59’u katılırken, % 14 kesinlikle katılmamaktır. % 28’lik bir kesim ise tarih dersine ayrılan ders saatinin arttırılmasına katılmadıklarını belirtmişlerdir. 4 yıllık lise müfredatının 1 öğretim yılında ÖSS formatlı anlatılması beraberinde çeşitli sıkıntıları da getirmektedir. Bunlardan biri de ders saatinin yetersiz olmasıdır. Bu sebeple dershanede çalışan öğretmenlerin yarısından fazlası bu duruma çözüm olarak ders saatinin artırılmasına sıcak bakmaktadır.

Tablo 52

Dershanelerde, “öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin düşük olması dersin işleniş kalitesini düşürmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	3	2
Katılıyorum	19	16
Tamamen Katılıyorum	98	82
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tarih dersine ilişkin en büyük sıkıntıların başında öğrencilerin tarih dersine karşı hazır bulunuşluklarının düşük seviyelerde olması gelmektedir. Dersin ezberlenmesi gerektiği üzerinde öğrencilerinin yüksek bir ön yargısının olması da derse karşı ilgiyi düşürmektedir. Bu yüzden öğrenciler tarih dersi ile ilgili gerekli donanıma sahip olmadan dershaneye gelmektedirler. Bu çerçevede dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz Tablo-50’de ki soruya öğretmenlerin toplamda % 98’i öğrencilerin hazır bulunuşluklarının düşük olmasının dersin işleniş üzerinde etkili olması konusunda hem fikir olmuşlardır. % 2’lik bir kesim ise bu konuda hem olumlu hem de olumsuz fikir beyan etmişlerdi

Tablo 53

Dershanelerde “öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin yükseltilmesi için çaba harcanmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	9	8
Katılıyorum	76	63
Tamamen Katılıyorum	35	29
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Sözel dersler içerisinde ve özellikle de tarih dersine öğrenciler açısından bakıldığında ezbere dayalı olduğunun düşünülmesi nedeniyle ilgi seviyesi oldukça düşüktür. Dershanede çalışan tarih öğretmenleri “öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri artırılmalıdır” çözüm önerisine toplamda % 92’lik bir oranla katıldıklarını bildirmişlerdir. % 8’lik bir oran ise muhtemelen başarının sadece bu yolla mümkün olmayacağını düşünmektedir. Tarih dersine karşı öğrencilerin ilgisiz olması öğretmenin derste göstereceği performansı da olumsuz etkileyebilecek bir etkidir.

Tablo 54

Dershanelerde, “tarih derslerinin anlatımında dersane tarafından, harita ve teknolojik araçların kullanımına olanak sağlanmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	25	21
Az Katılıyorum	7	6
Katılıyorum	47	39
Tamamen Katılıyorum	41	34
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tarih dersinin öğrenci açısından pekiştirilmesi için çeşitli destekleyici araç gereçler kullanılmaktadır. Örneğin derslerde kullanılacak bir harita öğrencinin zihninde soyut olarak kurguladığı savaş mekânlarının, hem pekişmesi hem de somutlaşmasını sağlanmaktadır. Bu tür materyallerin kullanımına dersane tarafından gerekli olanakların sağlanıp sağlanmadığına dair yönelttiğimiz soruya öğretmenlerin % 21’i sağlanmamaktadır şeklinde cevap vermiştir. Buna karşın soruyu cevaplayan öğretmenlerimizin % 73’ü ise bu tür materyallerin dersane tarafından karşılandığını bildirmişlerdir. Araştırmaya katılan % 6’lık bir kesim ise kısmen karşılandığını belirtmişlerdir. Elde ettiğimiz sonuçlar dershanelerin büyük kısmının ders içerisinde kullanılacak olan harita ve teknolojik araçların kullanımına olanak sağladığını göstermektedir.

Tablo 55

“Tarih derslerinin anlatımında dersane tarafından, harita ve teknolojik araçların kullanımına olanak sağlanmalıdır” maddesine ilişkin dersanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	14	12
Tamamen Katılıyorum	106	88
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tarih derslerine görsellik katmak dersin daha zevkli hale gelmesine ve öğrencilerin zihninde kalıcı olmasına yardımcı olmaktadır. Tablo-55’te tarih dersinde kullanılacak olan materyallerin dersane tarafından karşılanmasına tarih öğretmenlerinin toplam katılma oranı % 100’dür. Dersane yönetiminin bu tür araçları temin etmesi öğretmenlerin verimliliğini arttıracak hem de öğrencilerin daha başarılı sonuçlar elde etmesine yardımcı olacaktır.

Tablo 56

Dershanelerde, “tarih derslerinde bireysel öğrenme ihtiyacına uygun etüt saatlerine yer verilmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	12	10
Katılıyorum	27	23
Tamamen Katılıyorum	81	67
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerdeki önemli etkinliklerden biri olan ve velilerin dershane tercihlerinde belirleyici olan “bireysel etüt saatleri” işlenen dersin pekişmesine ve anlaşılamayan yerlerin açığa kavuşmasına olanak sağlamaktadır. Tablo-56’da tarih derslerinin öğrenilmesi konusunda bireysel etüt saatleri yeterlidir sorusuna araştırmaya katılan tarih öğretmenlerinin % 90’ı katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuca bakarak dershanelerde etüt saatleri konusunda belirgin bir eksiklik yaşanmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 57

Dershanelerde “tarih derslerinde bireysel öğrenme ihtiyacına uygun etüt saatlerine yer verilmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	12	10
Katılıyorum	13	11
Tamamen Katılıyorum	97	79
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tarih dersinin pekiştirilmesi için bire bir diye tabir edilen bireysel etütler de önemli bir yere sahiptir. Bu faaliyetin öğrencilerin yeterince anlayamadığı konuları tamamlama şeklinde kullanılması depolanan bilginin kalıcılığını artırmaya da yardımcı olacaktır. Bu doğrultuda araştırmaya katılan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “tarih derslerinde bireysel öğrenmeyi pekiştirici bireysel etütlere yer verilmelidir” sorusuna öğretmenlerin toplamda % 90’ı katıldıklarını belirtmişlerdir. % 10’luk bir kesim ise az katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu cevabı veren katılımcıların bire bir etüt saatleri ile ilgili bazı çekincelerinin bulunduğu öngörülebilir.

Tablo 58

Dershanelerde, “tarih derslerinin işlenişinde farklı zekâ türlerine yönelik eğitim öğretim yapacak olanaklar dersane tarafından sağlanmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	101	84
Az Katılıyorum	15	13
Katılıyorum	4	3
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Gardner’in çoklu zekâ kuramının tarih dersinin işlenişinde de etkili bir şekilde kullanılması mümkündür. Bu konuda çeşitli materyallerin kullanılmasıyla farklı zekâ türlerine hitap eden bir tarih dersinin daha etkileyici olacağı muhakkaktır. Bu doğrultuda “tarih derslerinin işlenişinde farklı zekâ türlerine yönelik eğitim öğretim yapacak olanaklar dersane tarafından sağlanmaktadır” sorusuna ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 84’ü kesinlikle katılmadığını ifade etmişlerdir. Daha önce Tablo-54’te belirttiğimiz harita vb. materyallerin temininde dersane yönetimlerinin daha duyarlı davranmalarına rağmen, farklı zekâ türlerine hitap etme konusunda yeterince özen gösterilmediği ortaya çıkmaktadır.

Tablo 59

Dershanelerde “tarih derslerinin işlenişinde farklı zekâ türlerine yönelik eğitim öğretim yapacak olanaklar derslane tarafından sağlanmalıdır” maddesine ilişkin derslanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	37	31
Tamamen Katılıyorum	83	69
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde farklı zekâ türlerine hitap edecek materyallerin derslerde kullanımına olanak sağlanması, derslerin daha zevkli geçmesine ve ezberlenmesi yerine gerçek öğrenmenin ortaya çıkmasına katkıda bulunacaktır. Bu tür materyallerin derslane tarafından karşılanması ile ilgili yönelttiğimiz çözüm önerisine araştırmaya katılan dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin toplamda % 100’ü fikir birliği ile evet demişlerdir. Sonuç olarak temin edilecek materyaller öğretmenler değişse bile derslanede kalacağı için derslane yönetiminin burada herhangi bir kaybı olmayacaktır. Bu materyallerin kullanılması derse ilgiyi ve başarıyı arttıracığından derslane için olumlu bir durum ortaya çıkartacaktır.

Tablo 60

“Mevcut sınav sisteminde tarih sorularının katsayısının düşük olması öğrencilerin tarih dersine olan ilgisini azaltmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Eğitim ve öğretim sistemimizin ÖSS merkezli olması yetişen öğrencilerin ÖSS’de katsayısı daha yüksek derslere daha fazla önem vermesine sebep olmaktadır. Özellikle her 3 puan türünü de ilgilendiren matematik ve Türkçe dersine verilen önem derecesini aynı şekilde tarih için söylememiz mümkün olmamaktadır. Öne sürdüğümüz bu savımızı ankete katılan öğretmenlerimiz de desteklemektedir. ÖSS’deki tarih sorularının çarpım katsayısının düşük olması öğrencilerin tarih dersine olan ilgisini azaltmaktadır şeklinde yönelttiğimiz soruya araştırmaya katılan tarih öğretmenlerinin % 100’ü fikir birliği ile katılmaktadır.

Tablo 61

“Mevcut sınav sisteminde tarih sorularının ağırlığı arttırılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Eğitim sistemimizin ÖSS merkezli olması, ÖSS soruları içerisinde katsayıları yüksek olan derslere öğrenciler tarafından daha fazla önem verilmesi gibi bir durumu ortaya çıkarmaktadır. Burada sorun öğrenciden değil sistemden kaynaklanmaktadır. Bu doğrultuda tarih sorularının katsayısının düşük olması öğrencilerin tarih dersine olan ilgilerini son derece düşürmektedir. Bu sorunun ortadan kaldırılması için dershanedeki tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “ÖSS’de tarih sorularının ağırlığı artırılmalıdır” çözüm önerisine öğretmenlerin % 100’ü tamamen katıldığını belirtmiştir.

Tablo 62

Dershanelerde, “sınıfların kalabalık olması tarih dersinin işlenişini olumsuz etkilemektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	42	35
Az Katılıyorum	37	31
Katılıyorum	10	9
Tamamen Katılıyorum	31	26
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-62’de sınıfların kalabalık olması tarih dersinin işlenişini olumsuz etkilemektedir sorusuna dershanede çalışan tarih öğretmenleri toplamda % 34 gibi bir oranla katıldıklarını bildirirken % 35’lik bir kesimi ise bu önermeye katılmamıştır. Özel dershanelerde öğrenci sayılarının ortalama 18-20 civarında tutulması veliler tarafından bir tercih meselesi olması nedeniyle bu soruya sınıfların kalabalık olmadığını belirtenlerin sayısı katılanlara nazaran yüksek çıkmıştır. % 31’lik bir kesim ise konuyu muhtemelen dershanelerindeki sayılara göre değil genel geçerliliği olan “sınıfların kalabalık olması dersin işlenişini olumsuz etkiler” şeklinde düşünmüş olabilir.

Tablo 63

Dershanelerde “sınıf mevcutları ideal bir sayıda tutulmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	74	62
Tamamen Katılıyorum	46	38
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Ülkemizde eğitim sistemimizin en büyük sorunlarından biri sınıfların kalabalık olmasıdır. Özel dershaneler ücretli eğitim verdiklerinden dolayı bu tip konulara hassasiyet göstermek mecburiyetindedirler. Öğretmen açısından düşünüldüğünde ise sınıf mevcutlarının en fazla 18-20 kişi seviyesinde tutulması dersin işleniş kalitesini doğrudan belirleyici bir unsur olmaktadır. Bu yüzden “sınıf mevcutları ideal bir sayıda tutulmalıdır” şeklindeki önermemize öğretmenlerin % 100’ü katılım göstermişlerdir.

Tablo 64

Dershanelerde “tarih dersini pekiştirici etütler ve soru çözüm saatleri yeterli düzeydedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	2	2
Katılıyorum	47	39
Tamamen Katılıyorum	71	59
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-56’da dershanelerde uygulanan bireysel etüt saatleri ile ilgili katılımcıların görüşlerini açıklamıştık. Tablo 64’te ise sınıflarda bulunan öğrencilerin tamamını kapsayan zorunlu sınıf etüdü uygulaması ve soru çözüm saatlerinin yeterli düzeyde olup olmadığı konusunda vermiş olduğumuz önermeye tarih öğretmenlerinin toplamda % 98 katıldığını görmekteyiz. Aynı şekilde öğrencilerin haftanın belli günlerinde düzenlenen soru çözüm saatleri ile öğretmenlere soru çözdürmesi uygulamasının da yeterli düzeyde yapıldığı sonucuna ulaşılabilir.

Tablo 65

Dershanelerde “tarih dersini pekiştirici etütler ve soru çözüm saatleri arttırılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	97	80
Az Katılıyorum	8	7
Katılıyorum	15	13
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-65’de dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz çözüm önerisinde tarih derslerini pekiştirici etütler ve soru çözüm saatleri artırılmalıdır sorusuna ankete katılanların % 81’i kesinlikle katılmadıklarını ifade etmişleridir. Tablo 64’te etüt saatleri ve soru çözüm saatlerinin yeterli düzeyde olduğunu düşünen % 98’lik bir çoğunluk olduğunu göz önüne alarak değerlendirecek olursak etüt saatleri ve soru çözüm saatlerinin arttırılmasına katılmadıklarını belirtmelerinin nedeninin “zaten bu saatlerin yeterli düzeyde olduğu” düşüncesinden kaynaklandığı söylenebilir. Ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 13’ü ise etüt ve soru çözüm saatlerinin artırılması yönünde fikir belirtmişlerdir. % 7’lik bir kesim ise az katılıyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 66

Dershanelerde “tarih öğretmenleri almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmektedirler” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	81	68
Az Katılıyorum	17	13
Katılıyorum	12	10
Tamamen Katılıyorum	10	9
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Üniversitelerde verilen pedagojik formasyon eğitimi, sınıf öğretmenlerine ilköğretime uygun şekilde, ortaöğretim öğretmenlerine ise lise ve dengi okullara uygun şekilde verilir. Ancak dershaneler çalıştırdıkları öğretmenlerin almış oldukları bu eğitimleri dikkate almadan lise derecesinde formasyon eğitimi almış bir öğretmene ilköğretim seviyesinde dersler verebilmektedirler, bazen bunun tersine de rastlanmaktadır. Bu durumda öğretmenler girdikleri sınıfların derecesine uyum sağlamakta sıkıntı yaşamaktadırlar.

Tablo-66’da bu konu ile ilgili yönelttiğimiz önermede belirtildiği gibi aldıkları pedagojik formasyon derecesine uygun sınıflara girenlerin oranı toplamda % 19’dur. Buna karşılık aldıkları pedagojik formasyon dışında sınıflara giren öğretmenlerin oranı ise % 63’tür. Bu durumun yaşanmasında dershane yönetimlerinin ekonomik olması amacıyla hem tarih öğretmeni hem de sosyal bilgiler öğretmeni çalıştırmak istememesi ve sadece tarih öğretmeni alarak ilköğretim kademesindeki dersleri de vermesinin beklenmesi yoluna başvurduğu görülmektedir.

Ancak yaptığımız görüşmelerde tespit ettiğimiz kadarıyla tarih öğretmenlerinin önemli bir kısmı ÖSS'ye yönelik sınıflara girmek istemekte ve ilköğretim kademesindeki sınıflara zorunluluk nedeniyle girdiklerini ifade etmektedirler. Bu durum öğretmenlerin dersteki performanslarını da etkileyebilecek bir unsur olarak görülmektedir.

Tablo 67

Dershanelerde “tarih öğretmenlerinin almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmeleri sağlanmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	14	12
Tamamen Katılıyorum	106	88
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin önemli sorunlarından biri de dershanelerde “yelpaze” diye tabir edilen her kademedeki sınıfa girme durumudur. Dolayısıyla tarih öğretmenlerinin üniversite hayatı boyunca aldığı pedagojik formasyon ile girdiği sınıfın seviyesi arasındaki uyumsuzluk çeşitli sıkıntılar ortaya çıkarmaktadır. Orta öğretim sosyal alanlarından mezun olan tarih öğretmenlerinin ilköğretim kademelerinde derse girmeleri, öğrencilerin seviyelerine inme konusunda problem doğurmaktadır. Bu çerçevede tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmelidirler” çözüm önerisine katılan öğretmenlerin toplam oranı % 100’dür. Bu çözüm önerisinin hayata geçirilmesi dershaneler açısından başarının da artması anlamına gelecektir.

Tablo 68

Dershanelerde “Tarih öğretmenlerinin bir gün içerisinde her dereceden (ÖSS, SBS, ara sınıflar) sınıflara girmek zorunda kalmaları öğretmenin derse olan motivasyonunu düşürmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	6	5
Tamamen Katılıyorum	114	95
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin bir diğer problemi de bir gün içerisinde farklı kademelerden sınıflara girmeleridir. Tablo-68’de de belirtildiği gibi “aynı gün içerisinde farklı kademelerden sınıflara girilmesi öğretmenin derse motivasyonunu olumsuz etkilemektedir” sorusuna araştırmaya katılan dershanedeki tarih öğretmenlerinin toplamda oransal olarak % 100 katıldıklarını görmekteyiz. Tarih öğretmenlerinin bu konudaki en büyük problemi orta öğretim kademeleri ile ilköğretim kademelerinin kavrama seviyelerinin birbirinden farklı olması ve bu sınıflara ardı ardına derse girmelerinin öğretmende öğrencinin kavrama düzeyini yakalamada sıkıntı yaratmasıdır. Ayrıca somut zekânın ön planda olduğu ilköğretim kademeleri ile soyut zekânın da etkili bir şekilde kullanıldığı orta öğretim kademeleri arasındaki farkın verilen derste dikkate alınması bir zorunluluk olduğundan bu durumun göz ardı edilmesi öğretmenlerin performansını düşürebilecek bir etken olarak görülmektedir.

Tablo 69

Dershanelerde “tarih öğretmenlerine verilen sınıflar haftalık program içerisinde dengeli bir şekilde (ÖSS, SBS, ara sınıflar) dağıtılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	21	18
Tamamen Katılıyorum	99	82
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tarih öğretmenlerinin bir gün içerisinde farklı kademelerden öğrencilerin derslerine girmek zorunda kalmasının yaratmış olduğu sıkıntılar yukarıda açıklanmıştı. Bunun bir sorun teşkil etmesi dolayısıyla çözüm önerisinde “tarih öğretmenlerine verilen sınıflar haftalık program içerisinde dengeli bir şekilde (ÖSS, SBS, ara sınıflar) dağıtılmalıdır” önermesi verilmiş ve katılımcıların toplamda % 100’lük bir oranla bu önermeye katıldıkları gözlemlenmiştir.

Tablo 70

Dershanelerde “Tarih öğretmenlerinin almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmemeleri tarih derslerinin verimini düşürmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	6	5
Tamamen Katılıyorum	114	95
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-66’da elde ettiğimiz sonuçlara göre dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin % 68’i almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmemektedirler. Tablo-70’de ise formasyon dışı sınıflara girilmesi tarih dersinin verimliliğini düşürmektedir sorusuna katılma oranı toplamda % 100 olarak görülmektedir. Bu sonuçlar bize dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin almış oldukları formasyon derecesinde sınıflara girenlerin dahi dershanelerde formasyon derecesinin dikkate alınmaması uygulamasının tarih eğitimi olumsuz etkilediğini düşündüklerini göstermektedir. Özellikle ilköğretim müfredatının köklü bir şekilde değiştirilmesi, alışılmışın dışında bir sisteme geçilmesi bu sorunun daha fazla önem kazanmasına ve dershanedeki tarih öğretmenleri tarafından daha çok dile getirilmesine sebep olacaktır.

Tablo 71

Dershanelerde “tarih öğretmenlerinin almış oldukları formasyona uygun şekilde “SBS ye sosyal bilgiler öğretmeni, ÖSS’ye tarih öğretmeni şeklinde girmeleri sağlanmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	12	10
Tamamen Katılıyorum	108	90
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-70’de de görüldüğü üzere sosyal bilimler ve ÖSS kademesindeki öğretmenlerin kendi almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecede sınıflara girmeleri konusunda ankete katılanların toplamda % 100’ü fikir birliği içinde oldukları görülmektedir. Tablo-71’de ise çözüm önerisi olarak getirilen her alan kendi formasyonun derecesine uygun sınıflara girmelidir sorusuna toplamda katılanların oranı % 100’dür. Tablo-70 ile Tablo-71 birlikte değerlendirilirse aralarında anlamlı bir ilişki olduğu göze çarpacaktır.

Tablo 72

Dershanelerde “sınıf seviyelerinin homojen yapıda olmaması tarih derslerinin verimini düşürmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	6	5
Az Katılıyorum	63	52
Katılıyorum	38	32
Tamamen Katılıyorum	13	11
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-72’de sınıf seviyelerinin homojen yapıda olmaması tarih derslerinin verimini düşürmektedir sorusuna araştırmaya katılan dershanelerdeki tarih öğretmenlerinin toplamda % 43’ü katılırken, % 5 kesinlikle katılmamaktadır. Farklı bilgi seviyelerindeki ve kavrayış düzeylerindeki öğrencilerin aynı sınıfta olması dersin hangi seviyeye uygun anlatılacağı sorununu gündeme getirmektedir. Buna karşın % 52’lik bir kesim ise az katılıyorum seçeneğini işaretleyerek sınıf seviyelerinin homojen yapıda olmamasını başlı başına bir sorun olarak görmediklerini ifade etmişlerdir. Bu konuda eğitimcilerin genel olarak farklı görüşleri bulunmaktadır. Bazı eğitimciler homojen yapıda sınıflarda verdikleri eğitimin daha verimli olduğunu ifade ederken bazı eğitimciler seviye sınıfları oluşturulmasının zayıf durumdaki öğrencilere bir “haksızlık” olduğu görüşünü savunmaktadırlar. İyi seviyedeki öğrencilerle zayıf seviyedeki öğrencilerin bir arada olmasının zayıf seviyedeki öğrencileri de çalışmaya sevk edeceğini düşünen çok sayıda öğretmen bulunmaktadır. Görüşlerdeki bu farklılığın dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri arasında da var olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo 73

Dershanelerde “sınıf seviyelerinin homojen yapıda tutulmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	10	8
Az Katılıyorum	17	15
Katılıyorum	14	12
Tamamen Katılıyorum	79	65
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerdeki tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “sınıf seviyeleri homojen yapıda tutulmalıdır” önermesine toplamda katılanların oranı % 77’dir. Bu önermeye katılmayan ve az katılanların oranı ise % 26’dır. Bu sonuçları değerlendirdiğimizde homojen yapıda sınıfların oluşturulmasına katılımcıların çoğunluğu olumlu bakarken, bu durumun aksini düşünenlerin de % 26 gibi önemli bir oran teşkil ettiği görülmektedir. Yukarıda da ifade edildiği gibi bu konuda öğretmenler farklı görüşlere sahiptirler.

Tablo 74

“Dershanenin fiziki yapısı tarih derslerinin verimli bir şekilde işlenmesine olanak sağlamaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	60	50
Az Katılıyorum	5	4
Katılıyorum	32	27
Tamamen Katılıyorum	23	19
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Eğitimin çok boyutlu olduğunu dikkate alırsak dershanenin fiziki yapısı da eğitimin kalitesi üzerinde oldukça belirleyici bir etkidir. Bu çerçevede dershanede çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “dershanelerin fiziki ortamı tarih derslerinin verimini artırmaktadır” sorusuna toplamda katılanların oranı % 39 iken, hiç katılmayanların oranı ise % 50 olarak görülmektedir. Bu durum bize eğitim sisteminde özelleşmenin ve paralı eğitimin yaygınlaşmasına rağmen eğitim kurumlarının fiziki ortamlarına gereken önemin verilmediğini göstermektedir. Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 39’u dershanenin fiziki ortamının dersi verimli bir şekilde işlemeye olanak sağladığını belirtmiştir.

Tablo 75

“Dershanenin fiziki yapısı tarih derslerinin verimli bir şekilde işlenmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	16	14
Katılıyorum	46	38
Tamamen Katılıyorum	58	48
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerin fiziki yapısı eğitimin daha verimli bir şekilde yapılması açısından önemlidir. Fiziki koşullarının uygun olmadığı ortamlarda eğitim ve öğretim kalitesi de düşmektedir. Bu doğrultuda dershanelerin fiziki ortamlarının eğitim ve öğretime uygun koşullara getirilmesi dershanelerde çalışan bütün öğretmenleri etkileyeceği gibi tarih öğretmenlerini de etkileyecektir. Tablo-75’te tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz dershanenin fiziki koşulları dersin işlenişine uygun şekilde olmalıdır sorusuna ankete katılanlar toplamda % 86’lık bir oranla katıldıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 76

Dershanelerde “Tarih derslerinin pekiştirilmesi amacıyla ders dışı etkinliklere (geziler, konferanslar vb) yer verilmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	118	98
Az Katılıyorum	2	2
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tarih dersinin sadece düz anlatım tekniği ile öğretilmesi sisteminden uzaklaşılarak öğrencilere “yaşayarak öğrenme” deneyimini yaşatmak için uygun tekniklerden biri de gezi gözlem tekniğidir. Tarih dersinde yapılacak bir savaş alanı gezisi veya müze gezisi öğrenciye yaşayarak öğrenme şansını vererek kalıcı öğrenmeyi sağlamaya yardımcı olacaktır. Bu doğrultuda dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “tarih dersinin pekiştirilmesi amacıyla ders dışı etkinliklere (geziler, konferanslar vb) yer verilmektedir” sorusuna ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 98’i kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu tür etkinliklerin uygulanması bazı yükümlülükleri de beraberinde getirdiği için dershaneler tarafından uzak durulan bir etkinlik alanı olmuştur. Ayrıca günümüz dershanecilik misyonu daha ziyade ÖSS ve SBS’ de başarı elde etmeye yönelik olduğu için dersane yönetimleri bu tür faaliyetlere önem vermemektedirler.

Tablo 77

Dershanelerde “Tarih derslerinin pekiştirilmesi amacıyla ders dışı etkinliklere (geziler, konferanslar vb) yer verilmesine olanak sağlanmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	22	18
Katılıyorum	11	10
Tamamen Katılıyorum	87	72
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tarih derslerinin pekiştirilmesi konusunda önemli bir yer teşkil eden geziler ve konferanslar dershaneler tarafından tercih edilen etkinliklerden biri değildir. Bu konuda Tablo-77’de tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz çözüm önerisinde “bu tür etkinlikler yapılmalıdır” diyen tarih öğretmenlerinin sayısı toplamda % 82’dir. Bu sonuç, gezi vb. etkinlere tarih öğretmenlerinin önemli bir kısmının sıcak baktığını göstermektedir. Anket katılımcıları arasında az katılıyorum seçeneğini işaretleyenlerin oranı ise % 18’dir. Bu cevabı verenler arasında dershanecilik sisteminin sınav kazandırmaya ve test tekniğini öğretmeye yönelik bir eğitim verdiğini ve bu tür etkinliklerin bazı yasal yükümlülüklerinin de bulunduğunu düşünen katılımcılar olabilir.

Tablo 78

Dershanelerde “günlük ve haftalık girilen ders saatinin fazla olması tarih derslerinden alınan verimi etkilemektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	17	14
Katılıyorum	29	24
Tamamen Katılıyorum	74	62
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 61’i Tablo-9’a göre haftalık 30 saatin üzerinde derse girmektedir. Daha önce de belirttiğimiz gibi haftada 72 saate kadar derse giren tarih öğretmenleri de bulunmaktadır. Bu tempoda derse giren bir öğretmene günlük olarak 12 saat ders düşmektedir. Günlük girilen ders saatinin fazla olması öğretmenleri bedensel ve zihinsel olarak oldukça yormaktadır. Bu durumun dersin işlenişinde verimi de düşüreceğinden hareketle Tablo-78’de ankete katılan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “günlük ve haftalık girilen ders saatlerinin fazla olması tarih dersinin verimini düşürmektedir” önermesine katıldığını ifade edenlerin oranı % 86’dır. Bu sonuç ankete katılan tarih öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun yoğun programlar nedeniyle sıkıntı yaşadıklarını göstermektedir. Bu soruya %14’lük bir oranla az katılıyorum diyenler de olmuştur. Bu cevabı verenler yoğun programlardan fazla etkilenmeyen daha “genç” öğretmenler olabileceği gibi girdiği ders saati daha makul bir düzeyde olan öğretmenler de olabilir.

Tablo 79

Dershanelerde “günlük ve haftalık girilen ders saati makul bir düzeyde tutulmalı, öğretmeni aşırı yoracak programlardan kaçınılmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	1	1
Katılıyorum	28	23
Tamamen Katılıyorum	91	76
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin haftalık ders saatlerinin yoğun olması sorununa karşı ortaya koyduğumuz “günlük ve haftalık girilen ders saati makul bir düzeyde tutulmalı, öğretmeni aşırı yoracak programlardan kaçınılmalıdır” çözüm önerisine Tablo-79’da görüleceği gibi toplamda katılanların oranı % 99’dur. Tarih öğretmenlerinin ders saati yüklerinin belli bir oranda tutulması öğretmenlerin girdikleri derslerde aşırı yorgunluk sorunu ile karşılaşmadan daha verimli ders işlemelerine olanak sağlayacaktır. Verimli işlenen derslerin öğrenci memnuniyetini sağlamaya katkısı göz önüne alınacak olursa dershane yöneticilerinin bu durumu dikkate almaları masrafları arttırsa da uzun vadede kendilerine yarar getirecek bir uygulamadır.

Tablo 80

Dershane yönetimi, “öğrenci-öğretmen-veli koordinasyonunu sağlayacak çalışmaları başarılı bir şekilde organize edebilmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	72	60
Az Katılıyorum	29	24
Katılıyorum	7	6
Tamamen Katılıyorum	12	10
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerin karşılaştıkları sıkıntılardan biri de velilerin öğrencilerini kaydettirdikten sonra öğrenci hakkında zaman içinde bilgi almak için dershaneye uğramamasıdır. Bu yüzden dershane yönetimleri tarafından organize edilecek genel toplantılar, velileri, öğrencileri ve öğretmenleri bir araya getirecek etkinlikler, öğrencilerin devam/devamsızlık ve deneme sınavı sonuçları gibi konularda velileri bilgilendirecek SMS gönderme gibi hizmetlerle öğrenci- öğretmen- veli koordinasyonunu başarılı bir şekilde sağlaması gerekmektedir. Bu çerçevede tarih öğretmenlerine tablo-80’de yönelttiğimiz “dershane yönetimi öğrenci- öğretmen- veli koordinasyonunu başarılı bir şekilde sağlamaktadır” önermesine ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 60’ı kesinlikle katılmazken toplamda % 16’sı katıldığını bildirmişlerdir. Anketi cevaplayanların % 24’ü ise “az katılıyorum” şeklinde fikir belirtmişlerdir. Görüldüğü gibi bu koordinasyonu başarılı bir şekilde sağlayan dershanelerin oranı yalnızca % 16’da kalmıştır. Dershane yönetiminin bu koordinasyonu düzenli bir şekilde sağlayamaması eğitim ve öğretimin daha başarılı bir şekilde yapılmasına engel teşkil etmektedir.

Tablo 81

Dershane yönetimi, “öğrenci- öğretmen-veli koordinasyonunu başarılı bir şekilde sağlayabilmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	13	11
Tamamen Katılıyorum	107	89
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-80’de dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz dersane yönetimi, “öğrenci- öğretmen-veli koordinasyonunu başarılı bir şekilde sağlayabilmelidir” şeklindeki çözüm önerisine Tablo-81’de görüleceği gibi ankete katılanların toplamda % 100’ü katıldığını belirtmiştir. Eğitim ve öğretim sistemi öncelikli olarak insanı merkez aldığı için eğitime doğrudan veya dolaylı olarak katılanlar arasında ciddi bir koordinasyon sağlanmalıdır. Dershane yönetimlerinin bu konuya eğilimleri tarih öğretmenlerinin de eğitim boyutundaki bu önemli sıkıntısını ortadan kaldırmış olacaktır.

Tablo 82

Dershane yönetimi, “öğretmenler arasında adaleti gözetmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	81	68
Az Katılıyorum	36	30
Katılıyorum	3	2
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel sektörde çalışanlar arasında rekabet sık karşılaşılan bir durumdur. Dershanelerde ise özellikle aynı branştan olan öğretmenler arasında rekabet daha fazladır. Bu durumda dershane yönetiminin öğretmenlere karşı tutumu önem kazanmaktadır. Dershane yönetiminin öğretmenlere eşit davranması ve herhangi bir anlaşmazlık durumunda tarafsız yaklaşması öğretmenlerin çalıştıkları kuruma güvenmelerini sağlayacak önemli etkenlerden biridir. Bu doğrultuda Tablo-82’de görüldüğü gibi, katılımcılara yönelttiğimiz “dershane yönetimi öğretmenlere eşit davranmaktadır” sorusuna ankete katılanların % 68’i kesinlikle katılmadığını bildirmiştir. % 30’luk bir kesim az katılıyorum diyerek görüş belirtmiştir. Ancak % 2’lik bir kesim bu konuda adil davranıldığını belirtmiştir. Ortaya çıkan bu sonuçlar dershane yöneticilerinin dershanede çalışan öğretmenlere eşit mesafede duramadıklarını ve yeterince adaletli davranmadıklarını göstermektedir.

Tablo 83

Dershane yönetimi, “öğretmenler arasında adaleti gözetmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	3	2
Tamamen Katılıyorum	117	98
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershane yöneticilerinin öğretmenlere karşı tarafgir tutumlarının öğretmenlerin çalıştıkları kurumlara olan güvenlerini zedelediğine yukarıda değinmiştik. Bu doğrultuda Tablo-83'te dershanede çalışan tarih öğretmenlerine çözüm önerisi olarak getirdiğimiz “dershane yönetimleri öğretmenler arasında adaleti gözetmelidir” önermesine toplamda katılanların oranı % 100'dür. Tablo-82'de dershane yönetimlerinin adaletli bir şekilde davranmadığını söyleyenlerin oranı % 68 iken Tablo-83'te ankete katılan diğer tarih öğretmenleri de bu konuda adaletin gözetilmesinden yana olduklarını ortaya koymuşlardır. Bu sonuçlar bize dershane yönetimlerinin çalışanlar arasında adaleti gözetmesinin tarih öğretmenleri arasında çok önem verilen konulardan biri olduğunu göstermektedir.

Tablo 84

Dershane yönetimi, “öğretmenlerin ideolojik görüşlerine göre davranmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	9	8
Az Katılıyorum	32	26
Katılıyorum	41	34
Tamamen Katılıyorum	38	32
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-84’te “dershane yönetimi öğretmenlerin ideolojik görüşlerine göre davranmaktadır” sorusuna toplamda katılanların oranı % 66’dır. Bu durum dershanelerin yarıdan fazlasında çalışanların siyasi görüşlerinin dershane yönetimi ile olan ilişkilerinde belirleyici bir faktör olduğunu göstermektedir. Bu önermemize hiç katılmayanların oranı ise sadece % 8’dir. Ankete katılanların % 26’sı ise bu önermeye az katılıyorum seçeneğini işaretlemişlerdir.

Tablo 85

Dershane yönetimi, “öğretmenlerin ideolojik görüşlerine göre davranmamalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	18	15
Tamamen Katılıyorum	102	85
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-85’te “dershane yönetimleri öğretmenlerin ideolojik görüşlerine göre davranmamalıdır” önermesine ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 85’i tamamen katılırken, % 15’i ise katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Böylelikle toplamda katılanların oranı % 100 olmaktadır. Eğitim ve öğretim kurumlarında siyasi fikirlerin veya ideolojilerin ön plana çıkarılmaması ve dershane yönetimlerinin de bu konuda adaletli davranması gerekmektedir. Tablo-84’te de görüleceği gibi araştırmaya katılanların toplamda % 66’sı dershane yönetimlerinin ideolojilere göre davrandığını ortaya koymaktadır. Tablo-85’te öğretmenlerin tamamı hatta ideolojik bir yaklaşımla karşılaşmayan % 8’lik bir kesim dahi öğretmenlerin ideolojilerine göre davranılmaması konusunda hemfikir olmuşlardır.

Tablo 86

Dershane yönetimi, “öğretmenlerini ticari metaa olarak görmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	7	6
Katılıyorum	22	18
Tamamen Katılıyorum	91	76
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershaneler aslında birer eğitim kurumu olmalarına rağmen zaman içerisinde sektördeki yozlaşmalar nedeniyle ticarethane mantığı ile işler hale gelmişlerdir. Dershanelerin isim yapması ve başarıyı yakalaması çalışan öğretmenlerin yeteneği ve başarısıyla doğru orantılıdır. Bu durumda dersane yönetimlerinin kendilerine başarıyı getirmek için emek harcayan öğretmenlerine hem maddi hem manevi anlamda sahip çıkması gerekmektedir. Bu durum çalışanların başta gelen beklentileri arasındadır. Ancak sektördeki yozlaşmalara bağlı olarak dersane yöneticilerinin bir kısmı öğretmenlerinin beklenti ve taleplerini dikkate almadan yıllık sözleşmeleri dahi baskıyla imzalatmaktadırlar. Bu durumda öğretmenler kurumun başarısı için emek veren eğitimciler olarak değil, dersane yöneticilerinin parasını verip satın aldıkları birer ticari metaa olarak görülmeye başlanmaktadır. Bu konuda vermiş olduğumuz dersane yönetimleri “öğretmenlerini ticari metaa olarak görmektedir” şeklindeki önermeye tarih öğretmenlerinin toplamda % 94’ü katıldıklarını ifade etmişlerdir. Az katılıyorum şeklinde cevap verenlerin oranı ise % 6 olarak görülmektedir. Bu önermeye katılmayanların çıkmaması ise sektördeki yozlaşmanın ciddi boyutlarda olduğunu göstermektedir.

Tablo 87

Dershane yönetimi, “öğretmenlerini ticari metaa olarak görmemelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	11	9
Tamamen Katılıyorum	109	91
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-87’de bu soruna getirdiğimiz çözüm önerisinde “dershane yönetimleri öğretmeni ticari metaa olarak görmemelidir” sorusuna tarih öğretmenlerinin % 91’i tamamen katılırken, % 9’u ise katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu durum dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin kendilerine ticari metaa olarak bakılmasından rahatsız olduklarını göstermektedir.

Tablo 88

Dershane yönetimi, “tarih öğretmenlerine dersin işleniş- etütler ve soru çözümleri konusunda müdahaleci tutum sergilememektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	57	47
Az Katılıyorum	21	18
Katılıyorum	22	18
Tamamen Katılıyorum	20	17
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri ile bire bir yaptığımız görüşmelerde dersin işleniş, etüt ve soru çözüm saatleri gibi etkinlikler konusunda zaman zaman dersane yönetimleri ile tarih öğretmenlerinin karşı karşıya geldiğini tespit ettik. Tarih öğretmenleri hangi konuyu kaç saatte anlatılması gerektiği ve ne kadar ilave etüt yapılması gerektiği gibi konularda meslek tecrübeleri ve almış oldukları eğitime bağlı olarak belli bir fikre sahip olmalarına dersane yönetimleri olaya daha ziyade ticari boyutta baktıkları için daha fazla etüt, soru çözümü ve ek çalışmaların yapılmasını isteyebilmektedirler. Tablo-88’de bu sorunu gündeme getiren önermemizde tarih öğretmenlerinin % 48’i dersane yönetimlerinin müdahaleci bir tutum sergilediği konusunda fikir belirtirken, % 35’i ise bu konuda müdahaleci tutumun olmadığı konusunda fikir belirtmiştir. Ankete katılanların % 18’i bu önermeye kısmen katıldığını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlara bakarak dershanelerde önemli oranda bu tür müdahalelere rastlandığı sonucuna ulaşabiliriz. Ancak yine % 35 gibi önemli bir oranda da dersane yöneticileri bu tür planlamaları tarih zümresine bırakmaktadır.

Tablo 89

Dershane yönetimi, “tarih öğretmenlerine dersin işlenişi- etütler ve soru çözümleri konusunda müdahaleci tutum sergilememelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	14	12
Az Katılıyorum	3	2
Katılıyorum	20	17
Tamamen Katılıyorum	83	69
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershane yöneticilerinin etütler, dersin işlenişi ve soru çözüm saatleri konusunda tarih öğretmenlerine müdahaleleri ile ilgili sonunun giderilmesi için tablo-89’da “dershane yönetimi tarih öğretmenlerine dersin işlenişi, etütler ve soru çözümleri konusunda müdahaleci tutum sergilememelidir” önermesine araştırmaya katılan tarih öğretmenlerinin toplamda % 86’sı katıldığını belirtirken, % 12’si hiç katılmadığını ifade etmektedir. % 12’lik bir oranın bu çözüm önerisine katılmamasında dershane yönetimlerinin bu etkinliklerin düzenlenmesi konusunda liderlik görevi üstlenmesinin daha uygun olduğunu düşünmeleri etkili olabilir.

Tablo 90

Dershane yönetimi, “ek çalışmalar hazırlanmasında öğretmenlerin görüşlerine yer vermektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	66	55
Az Katılıyorum	41	34
Katılıyorum	8	7
Tamamen Katılıyorum	5	4
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershane yönetimleri tarih öğretmenlerinin derse girmesi haricinde çeşitli ek çalışmalar da istemektedir. Tarih öğretmenlerinin kendi branşları ile ilgili yapılacak ek çalışmalarda fikirlerinin alınması, yapılacak ek çalışmayı daha anlamlı ve verimli kılacaktır. Ankete katılan özel dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri “ek çalışmalarda dershane yönetimi fikrinize başvurmaktadır” önermesine % 55’i kesinlikle katılmadığını belirtmiştir. % 11’lik bir kesim çalışmalarda fikrinin alındığını belirtirken, % 34’lük bir oran ise kısmen alındığı konusunda fikir belirtmişlerdir. Tarih öğretmenlerinin yarıdan fazlasının bu konuyu sorun olarak görmesinin dikkate alınması gerekmektedir. Özellikle derse girmeyen ve sadece idari işler yapan yöneticilerin bu konuda derse giren tarih öğretmenlerini dikkate alması başarının da artmasına yardımcı olacaktır.

Tablo 91

Dershane yönetimi, “ek çalışmalar hazırlanmasında öğretmenlerin görüşlerine yer vermelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	13	11
Tamamen Katılıyorum	107	89
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo- 90’da dershane yönetimleri yapacakları ek çalışmalarda tarih öğretmenlerinin fikirlerine başvurmaktadır şeklindeki önermeye ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 55’i kesinlikle katılmamıştır. Bu doğrultuda Tablo- 91’de dershane yönetimleri yapılacak ek çalışmalarda tarih öğretmenlerinin de fikirlerini almalıdır sorusuna % 89’luk bir oran tamamen katıldığını belirtirken, % 11’lik bir kesim ise katıldığını belirtmiştir. Dolayısıyla tarih öğretmenleri bu çözüm önerisinde toplamda % 100’lük bir oranla fikir birliği yapmışlardır.

Tablo 92

Dershane yönetimi, “öğretmenler arası sorunlarda arabulucu ve yapıcı bir rol üstlenmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	34	28
Az Katılıyorum	9	8
Katılıyorum	63	52
Tamamen Katılıyorum	14	12
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerin özel kuruluşlar olması sebebiyle öğretmenlerin kendilerini en iyi şekilde yetiştirmesi gerekmektedir. Bu kaygılar özellikle aynı branştan olan öğretmenler arasında rekabet havasını arttırmaktadır. Bu yüzden zaman zaman öğretmenler arasında çeşitli sorunlarla karşılaşilmektedir. Bu tip problemlerin yanı sıra aynı branştan olan öğretmenler arasında mesleki anlamda fikir ayrılıkları da görülebilmektedir. Tablo-92’de bu tür sorunlar yaşandığında dershane yöneticileri öğretmenler arasında arabuluculuk misyonunu üstlenmektedir sorusuna ankete katılanların % 63’ü katılırken, % 28’i ise bu misyonu üstlenememektedirler şeklinde fikir belirtmişlerdir. Anket sonuçlarına göre dershanelerin çoğunluğunun bu konuda çalışanları arasında uyumu sağlamaya yönelik iyi niyetli çabaları olduğu söylenebilir.

Tablo 93

Dershane yönetimi, “öğretmenler arası sorunlarda arabulucu ve yapıcı bir rol üstlenmelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	71	59
Tamamen Katılıyorum	49	41
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershane yönetimleri bünyesinde çalıştırdıkları öğretmenler arasında yaşanacak sorunlarda sorunun bir parçası değil çözümün uygulayıcısı olmalıdırlar. Bu konuda dershane yöneticilerine önemli görevler düşmektedir. Tablo-92de dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin % 28'i bu konuda dershane yönetimlerinin arabuluculuk misyonunu yeterince kullanmadığı konusunda fikir belirtmişlerdir. Bu sorunun çözüm önerisi olan Tablo- 93'de ise öğretmenler arasında arabulucu ve yapıcı bir rol üstlenmelidir sorusuna tamamen katılanların oranı % 41 iken katılanların oranı % 59'dur. Böylelikle araştırmaya katılan bütün tarih öğretmenleri bu konuda fikir birliği içinde olduklarını göstermişlerdir.

Tablo 94

Dershane yönetimi, “öğrencilerle sorun yaşanması durumunda öğretmenler ve velileri karşı karşıya getirmemeye özen göstermektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	67	56
Az Katılıyorum	31	25
Katılıyorum	15	13
Tamamen Katılıyorum	7	6
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Öğretmen ve öğrenci arasında çıkan ciddi sorunlarda velinin de duruma müdahil olması durumunda dershane yönetiminin öğretmeni veli ile karşı karşıya getirecek yaklaşımlar sergilemesi çeşitli sıkıntılar doğuracaktır. Bu sorunu dershanede çalışan tarih öğretmenlerine yönelttiğimizde ankete katılanların % 56’sı dershane yönetiminin bu konuda başarılı olamadığını ve veli ile öğretmeni karşı karşıya getirdiğini bildirmiştir. % 19’luk bir kesim ise kurum yöneticilerinin bu konuda hassasiyet göstererek veli ile öğretmeni karşı karşıya getirmediklerini bildirmiştir. % 25’lik bir kesim ise ara ara velilerle karşı karşıya kaldıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmen ile velinin karşı karşıya getirilmesi öğretmenin haklı olması durumunda dahi öğretmenin dershane yönetimine olan saygısı ve güvenini ciddi şekilde etkileyecektir.

Tablo 95

Dershane yönetimi, “öğrencilerle sorun yaşanması durumunda öğretmenler ve velileri karşı karşıya getirmemeye özen göstermelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	4	3
Tamamen Katılıyorum	116	97
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Eğitim ve öğretim işi yoğun olarak öğretmen ve öğrenci arasında geçtiği için yer yer bazı sıkıntıların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Öğretmenler ile öğrenciler arasında geçen sorunların veliye yanlış aksettirilmesi durumunda dershaneye gelen veli ile öğretmenin karşı karşıya gelmesi yeni sorunların doğmasına sebep olacaktır. Bu yüzden dersane yönetimleri bu konuda daha hassasiyetli davranmalıdırlar. Tablo-95’te dersane yönetimi, “öğrencilerle sorun yaşanması durumunda öğretmenler ve velileri karşı karşıya getirmemeye özen göstermelidir” sorusuna ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 97’si tamamen katılırken, % 3’ü ise katıldığını ifade etmiştir. Bu tablodan da anlaşılacağı üzere dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin tamamı öğrenci ile yaşanan herhangi bir sorunda dersane yönetimi tarafından velilerle karşı karşıya getirilmek istememektedirler.

Tablo 96

Dershane yönetimi, “eğitim-öğretimin planlanmasında yalnızca öğrenci beklentilerini dikkate almaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	5	4
Katılıyorum	29	24
Tamamen Katılıyorum	86	72
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Eğitim ve öğretim sistemimizin yükseköğretime girişte başarı ölçütünün ÖSS sınavı olması nedeniyle, öğrencilerin dershanelerde aldıkları eğitimin katkısıyla ÖSS’de başarılı olmaları dershanenin saygınlığını artıracaktır. Bu yüzden dershane yönetimleri öğrenci merkezli bir sistem ile eğitim faaliyetlerini yürütmektedirler. Modern eğitim anlayışında eğitim öğrenci merkezli olmaktadır. Ancak dershane yöneticileri bazen bu uygulamayı amacından uzaklaştırarak sürekli öğrencinin yanında yer alma gibi bir tutum sergilemektedirler. Dershane yönetimini arkasına alan öğrenciler bazen bu durumu suiistimal etmektedirler. Ankete katılan öğretmenlerimiz dershane yönetimleri “eğitim-öğretimin planlanmasında yalnızca öğrenci beklentilerini dikkate almaktadır” önermesine Tablo-96’da toplamda % 96 oranıyla katılmaktadırlar. Dershanelerdeki eğitim öğretim planlanırken sadece öğrenci beklentilerinin dikkate alınması öğretmenlerin rahatsızlık duymasına neden olmaktadır.

Tablo 97

Dershane yönetimi, “eğitim-öğretimin planlanmasında öğrenci beklentilerinin yanında öğretmenlerin görüşlerine de yer vermelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	3	2
Katılıyorum	34	28
Tamamen Katılıyorum	83	70
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dershanelerde bütün aktiviteler öğrenci üzerine endeksli bir şekilde yapılmaktadır. Tablo-96’da ankete katılanlar, eğitim öğretimin planlanmasının yalnızca öğrenci beklentilerinin dikkate alınarak yapılması ile ilgili önermemize toplamda % 96 ile katılım göstermişlerdir. Tablo- 97’de dershane yönetimleri “eğitim-öğretimin planlanmasında öğrenci beklentilerinin yanında öğretmenlerin görüşlerine de yer vermelidir” çözüm önerisine tarih öğretmenlerinin % 70’i kesinlikle katıldığını ifade etmiştir. Bu sonuç dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin durumdan rahatsız olduklarını açık olarak ortaya koymaktadır. % 28’lik bir kesim ise katıldığını ifade etmiştir. Böylece öğretmenlerin toplamda % 98’i bu çözüm önerisine katılmışlardır.

Tablo 98

Dershane yönetimi, “öğrencileri müşteri olarak görerek müşteri her zaman haklıdır prensibiyle hareket etmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	32	27
Az Katılıyorum	26	22
Katılıyorum	21	17
Tamamen Katılıyorum	41	34
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelere yönelik eleştirilerin içerisinde en sık rastlanılanlardan biri de öğrencilerin müşteri gibi görülmesi konusudur. Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri ile bire bir yaptığımız görüşmelerde de bu durumu dile getiren öğretmenler, öğrencilerin kuruma para kazandıran müşteriler gibi görülmesi nedeniyle öğretmenlerle öğrenciler arasında zaman zaman yaşanan problemlerde dershane yönetimlerinin öğrenciden yana tavır almasından rahatsızlık duyduklarını belirtmişlerdir. Bu duruma yönelik olarak Tablo-94’te dershane yönetimleri velileri öğretmenlerle karşı karşıya getirmektedir sorusuna tarih öğretmenleri toplamda % 55 ile katılım göstermişlerdi. Bu durum müşteri her zaman haklıdır felsefesinin bir yansıması şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Tablo-98’de “öğrencileri müşteri olarak görerek müşteri her zaman haklıdır prensibiyle hareket etmektedir” şeklinde yönelttiğimiz önermeye ankete katılan tarih öğretmenlerinin toplamda % 51’i katılmışlardır. Buna karşılık tarih öğretmenlerinin % 27’si ise hiç katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu durumda bazı dershanelerin daha profesyonel bir anlayış

sergilediğini ve öğrenciler veya veliler tarafından dile getirilen sorunlara akılcı bir biçimde yaklaştığını ancak % 51 gibi önemli bir oranda ise öğrencilerin müşteri olarak görüldüğünü ve bu çerçevede hareket edildiğini görmekteyiz.

Tablo 99

Dershane yönetimi, “öğrencileri müşteri olarak görmemeli müşteri her zaman haklıdır prensibiyle hareket etmemelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dersanelerde ekonomik işleyiş öğrenciler üzerine kurulu olduğundan dersanelerde öğrenciler ile ilgili herhangi bir sıkıntının yaşanması durumunda dersane yöneticileri eğer öğrencileri birer müşteri olarak görüyorsa doğru veya yanlış demeden öğrenciden yana tutum sergilemektedirler. Bu konuyla ilgili olarak Tablo-98’de ankete katılan tarih öğretmenlerin % 51’i dersanelerde öğrencilerin müşteri olarak görülmesi problemine katıldıklarını belirtmişlerdi. Tablo-99’da dersanelerdeki tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz Dershane yönetimi, “öğrencileri müşteri olarak görmemeli müşteri her zaman haklıdır prensibiyle hareket etmemelidir” sorusuna öğretmenler, % 100’lük bir oranla ortak katılım sergilemişlerdir. Bu tablo bize tarih öğretmenlerinin bu konudaki hassasiyetini göstermektedir.

Tablo 100

Dershane yöneticileri, “yeterli yöneticilik tecrübesine sahiptir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	89	74
Az Katılıyorum	17	14
Katılıyorum	12	10
Tamamen Katılıyorum	2	2
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-100’de tarih öğretmenlerine sunduğumuz dershane yöneticileri “yeterli yöneticilik tecrübesine sahiptirler” önermesine öğretmenlerin % 74’ü kesinlikle katılmazken ancak % 12’si bu konuya katıldıklarını bildirmişlerdir. % 14’lük bir kesim ise kısmen katılmaktadır. Dershanecilik sektöründe yozlaşmalara paralel olarak eğitimcilerle ilgisi olmayan insanlar da bu sektörün içinde yer almaya başlamışlardır. Bu durumda eğitimcilik ve eğitim kurumlarında yöneticilik konusunda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olmayan insanlar bu kurumlarda yöneticilik yapmaya başlayınca özellikle kurumda çalışan eğitimcilerle sorunlar yaşamaktadırlar. Bunların dışında eğitimci olarak yetişse dahi yöneticilik konusunda yeterli tecrübesi olmayan insanlar da yöneticilik görevi üstlenmektedirler. Tablo 100’de görüldüğü gibi sektörde bu durumun görülme sıklığı % 74 gibi bir oranla oldukça yüksektir.

Tablo 101

Dershane yöneticileri, “yeterli yöneticilik tecrübesine sahip kişilerden oluşmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	17	14
Katılıyorum	5	4
Tamamen Katılıyorum	98	82
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Tablo-101’de ankete katılan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz “dershane yöneticileri, yeterli yöneticilik tecrübesine sahip kişilerden oluşmalıdır” sorusuna % 82’lik bir kesim tamamen katıldığını ifade ederken, % 4’lük bir kesim ise katıldığını ifade etmiştir. Ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 14’ü ise az katıldığını belirtmiştir. % 14’lük kesime göre dershanedeki işleyişin iyi olmasının sadece yöneticilerin tecrübesi ile ilgili olmadığını düşünmeleri bu cevabı vermelerinde etkili olmuş olabilir. Tablo-100’de dershanelerdeki yöneticilerin yeterli bir yöneticilik deneyimine sahip olmadığını düşünenlerin oranı % 74’tür. Tablo-101’de ise yöneticilerin deneyimli olması gerektiği konusunda fikir belirtenlerin oranı ise toplamda % 86’dır. Tablo–100 ile Tablo–101 birlikte düşünüldüğünde aralarında anlamlı bir ilişkinin olduğu göze çarpacaktır.

Tablo 102

Dershane yönetimi, “öğretmenleri öğrenci temininde aracı olarak görmektedir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	9	8
Katılıyorum	14	12
Tamamen Katılıyorum	97	80
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershane yöneticilerinin bir kesimi öğretmenlerini dershaneye öğrenci getiren kişiler olarak görmektedirler. Bu durumla ilgili olarak ankete katılan dershanelerdeki tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz, dershane yönetimi, “öğretmenleri öğrenci temininde aracı olarak görmektedir” önermesine toplamda % 92’lik bir oranla evet cevabını vermişlerdir. Tablo-86’da öğretmenleri ticari metaa olarak görmektedirler şeklinde yönelttiğimiz sorunun bir boyutunu da dershaneye öğrenci kazandırma şeklinde düşünülebileceğini göz önüne aldığımızda bu önermeye katılım oranının da % 94 ile tablo-102’dekine benzer bir sonuç verdiğini görmekteyiz. Bu durumda dershanede çalışan tarih öğretmenleri dershanelerin bu işi ticari bir faaliyet olarak görmelerinden rahatsızlık duymakta kendilerinin ise bu işte “aracı” olarak görülmesini eleştirmektedirler.

Tablo 103

Dershane yönetimi, “öğretmenleri öğrenci temininde aracı olarak görmemelidir” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	2	2
Tamamen Katılıyorum	118	98
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Özel dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlardan biri de dershaneye öğrenci temin aracı olarak görülmeleridir. Tablo-103’de ankete katılan tarih öğretmenlerine yönelttiğimiz Dershane yönetimi, “öğretmenleri öğrenci temininde aracı olarak görmemelidir” sorusuna öğretmenlerin % 98’i tamamen katıldığını ifade ederken, % 2’lik bir kesim ise katıldığını ifade etmiştir. Dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin tamamı öğretmenlerin dershaneye öğrenci kazandıran bir araç olarak görülmemesi konusunda fikir birliği yapmışlardır. Dershane yönetimlerinin öğretmenlerden bu yönde bir beklentilerinin olması tarih öğretmenleri tarafından mesleklerinin saygınlığını azaltan bir unsur olarak algılanmaktadır.

Tablo 104

Dershane yönetimi, “sözleşmelerde belirlenen şartlar ve karşılıklı beklentiler konusunda saydam ve dürüst davranmaktadır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	103	86
Az Katılıyorum	13	11
Katılıyorum	4	3
Tamamen Katılıyorum	0	0
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershane yönetimleri her yıl bahar veya yaz döneminde yeni dönem için sözleşmeler yapmaktadırlar. Burada öğretmenler ile dershane yönetimleri arasında belirlenen sözleşme koşullarında ilerleyen zaman içinde bazı değişiklikler yaşanmaktadır. Bu değişiklikler bazen ücret konusunda bazen de öğretmene yüklenen görevler konusunda olabilmektedir. Dershanelerdeki tarih öğretmenlerine dershane yönetimleri “sözleşmelerde belirlenen şartlar ve karşılıklı beklentiler konusunda saydam ve dürüst davranmaktadırlar” önermesini yönelttiğimizde ankete katılanların % 86’sı kesinlikle katılmadığını ifade ederken ancak % 3’lük bir kesim bu konuya katıldığını belirtmiştir. % 11’lik bir kesim ise kısmen katılım göstermiştir. Sezon sonunda bir sonraki yıl için anlaşma yapan dershanelerin bazıları sezon başladığında yeterli seviyede öğrenci potansiyeline ulaşılmadığı gerekçesiyle öğretmenin sözleşmesini feshetmekte ve işsiz kalmasına dahi neden olabilmektedir. Bu nedenlerle dershanelerde yapılan sözleşmelerin güvenilirliği konusunda tarih öğretmenleri arasında ciddi endişeler bulunmaktadır.

Tablo 105

Dershane yönetimi, “sözleşmelerde belirlenen şartlar ve karşılıklı beklentiler konusunda saydam ve dürüst davranmalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin, % 86’sı dershane yönetimiyle yaptıkları sözleşmelerde belirlenen şartlar konusunda sıkıntı yaşadıklarını tablo-104’te ifade etmişlerdi. Bu tür anlaşmazlıkların yaşanması sezon içerisinde öğretmeni olumsuz yönde etkilediği için öğretmenin performansının düşmesine sebep olmaktadır. Bu doğrultuda çözüm önerisi olarak tarih öğretilerine yönelttiğimiz dershane yönetimi, “sözleşmelerde belirlenen şartlar ve karşılıklı beklentiler konusunda saydam ve dürüst davranmalıdır” sorusuna ankete katılanların % 100’ü tamamen katıldığını ifade etmiştir. Yapılacak saydam ve açık sözleşmelerin öğretmen ile kurum arasındaki bağı güçlendireceği düşünülürse dershane yöneticilerinin bu konuya daha fazla dikkat etmeleri son derece önemlidir.

Tablo 106

Dershane yönetimi, “tarih öğretmenlerinin işsizlik problemini sözleşmeler sırasında öğretmenlere baskı aracı olarak kullanmaktadırlar” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	4	3
Az Katılıyorum	7	6
Katılıyorum	15	13
Tamamen Katılıyorum	94	78
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Milli Eğitim Bakanlığı’nın öğretmen atamalarını kısıtlı sayıda tutması üniversiteden mezun olan öğretmen adaylarını dershanelerde ve özel okullarda çalışmaya yöneltmektedir. Üniversitelerden mezun olan öğretmen adaylarının sayısının her geçen gün artması dershanecilik sektöründe de yığılmalara ve iş başvurularının katlanarak artmasına neden olmaktadır. Bu durum bazı dershane yöneticileri tarafından çalışanlara karşı özellikle sözleşme dönemlerinde öğretmenlerin maddi taleplerini aşağıya çekmek amacıyla koz olarak kullanılmaktadır. Tablo-106’da Dershane yönetimi, “tarih öğretmenlerinin işsizlik problemini sözleşmeler sırasında öğretmenlere baskı aracı olarak kullanmaktadırlar” sorusuna ankete katılanların toplamda % 91’i katılım göstermiştir. Bu sonuç bize dershane yönetimlerinin bu durumu kullanarak çalışanlarına, “aslında memnun olmadıkları çalışma koşullarını kabul ettirdiklerini” göstermektedir. Bu önermeye hiç katılmayanların oranı ise sadece % 3 olarak kalmıştır.

Tablo 107

Dershane yönetimi, “tarih öğretmenlerinin işsizlik problemini sözleşmeler sırasında öğretmenlere baskı aracı olarak kullanmamalıdır” maddesine ilişkin dershanede çalışan tarih öğretmenlerinin görüşlerinin frekans ve yüzdeleri

<i>Katılım Düzeyleri</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Hiç Katılmıyorum	0	0
Az Katılıyorum	0	0
Katılıyorum	0	0
Tamamen Katılıyorum	120	100
<i>Toplam</i>	<i>120</i>	<i>100.0</i>

Dershanelerin özel sektör olması ve her sene sonunda sözleşmelerin yenilenmesi tarih öğretmenleri arasında zaman zaman tedirginliklere sebep olmaktadır. Dershane yöneticilerinin, işsiz olan öğretmen adaylarını baskı aracı olarak kullanması bu tedirginliği daha da artırmaktadır. Tablo- 107’de dershane yönetimi, “tarih öğretmenlerinin işsizlik problemini sözleşmeler sırasında öğretmenlere baskı aracı olarak kullanmamalıdır” sorusuna ankete katılan tarih öğretmenlerinin % 100’ü tamamen katıldığını ifade ederek bu konuda fikir birliği içerisinde olduklarını göstermişlerdir. Böyle bir işsizlik probleminin olması dershane yöneticilerinin öğretmenleri ucuz iş gücü olarak görmesi dershane sektöründeki kaliteyi de olumsuz yönde etkilemektedir.

BÖLÜM IV

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın sonuçları ve bu sonuçlara bağlı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen öneriler bulunmaktadır.

4.1. Sonuç

Araştırmaya katılan tarih öğretmenlerinin çok büyük bir kısmı yeni mezun olan öğretmenlerden oluşmaktadır. Bu oranın bu derece yüksek olmasında Milli Eğitim Bakanlığı'nın devlet okullarına sınırlı sayıda öğretmen ataması yapması ve üniversitelerden mezun olan öğretmen adaylarının işsiz kitleler oluşturması etkili olmaktadır. Devlet okullarına atamaları yapılmayan tarih öğretmeni adayları özel okullar ve dershanelere yönelmektedirler. Araştırmamıza katılan tarih öğretmenlerinin çoğunluğu Fen- Edebiyat Fakültesi mezunu olup, lisansüstü eğitime sahip kişilerden oluşmaktadır. Araştırmamıza katılanların tamamına yakını dershanede çalışmayı isteyerek tercih etmediklerini ifade etmişlerdir. Bu durum dershanecilik sektörünün son zamanlarda aslında öğretmenler tarafından tercih edilmeyen bir sektör haline geldiğini ancak zorunluluk nedeniyle öğretmenlerin bu sektöre yöneldiklerini göstermektedir. Araştırmaya katılanlara Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında tecrübe sahibi olma açısından baktığımızda ise böyle bir tecrübeye sahip olanların çok az sayıda olduğunu görüyoruz. Araştırmamıza katılanların büyük çoğunluğunun girdikleri ders saati ise haftada 30 saatin üzerindedir.

Araştırmamızdan elde ettiğimiz sonuçlara göre, dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin en önemli sorunlarının özlük hakları boyutunda olduğunu görmekteyiz. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında çalışan öğretmenlerin özlük hakları kanunlar ve yönetmeliklerle düzenlenerek güvence altına alınmışken dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri için aynı durum söz konusu değildir. Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin hakları ancak dershane

yöneticilerinin kendilerine tanımış oldukları haklardan ibarettir. Bu konuda dersanelerde çalışanların haklarının dersane yöneticilerinin insafına terk edildiğini görmekteyiz. Dersaneler konusunda yapılan denetimler ise yetersizdir ve haksız uygulamaları tespit edebilmekten uzaktır.

Araştırma sonuçlarına göre dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları ile eşit değildir. Dersanelerde çalışan tarih öğretmenleri maaşlarını zamanında alamamaktadırlar, fazladan girdikleri ders saatleri için ek ders ücreti alamamaktadırlar, maaşları eksik veya taksitli şekilde ödenmektedir, maaşları yıllık 9 veya 10 ay üzerinden ödenmektedir, nakit ihtiyaçları durumunda çalıştıkları kurumdan avans alamamaktadırlar, ücretleri girdikleri ders saatinin fazla olmasına rağmen yetersizdir, sene sonu sözleşmelerinde aldıkları zammın oranları, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında çalışan tarih öğretmenlerinin aldıkları zam oranlarından düşüktür. Sigorta primleri eksik yatırılmaktadır bazen sigortasız çalışmak zorunda bırakılmaktadırlar. Resmi tatil günlerini tam olarak kullanamamaktadırlar, hasta olmaları halinde doktorun verdiği hastalık raporunu sorunsuz olarak kullanamamaktadırlar, kullanmaları durumunda ise işe gelmedikleri günlerin ücreti maaşlarından kesilmektedir. Bu durumda hasta olmalarına rağmen işe gelmek zorunda bırakılmaktadırlar. Sigorta primleri almış oldukları ücret üzerinden değil asgari ücret üzerinden yatırılmaktadır. Bu durum emekli olmaları halinde düşük maaş almalarına neden olacaktır.

Dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin girdikleri haftalık ders saati Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenlerine göre oldukça yüksektir. Araştırmamızın soruları hazırlanırken tarih öğretmenleriyle bire bir yapılan görüşmelerde günlük 10-12 saat, haftalık 60-70 saat derse giren öğretmenler olduğu tespit edilmiştir. Dersanelerde çalışan tarih öğretmenleri kendilerinden girdikleri ders saatleri dışında talep edilen ek hizmetlerden ücret alamamaktadırlar. Dersanelerde çalışan öğretmenlerinin haklarını savunacak sendikalar bulunmamaktadır. Araştırmamıza katılan tarih öğretmenlerinin tamamına yakını özlük haklarının yetersiz olduğunu ve düzenlenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlar bize dersane sektöründe çalışanların haklarının işverenleri tarafından sürekli ihlal edildiğini ancak bu ihlaller karşısında çalışanların, çalıştıkları

kurumlarla bağlantıları sadece bir yıllığına geçerli olan sözleşmeler olduğu için, sessiz kalmak zorunda kaldıklarını göstermektedir. Haklarını aramak için çalıştıkları kurum ile karşı karşıya gelen öğretmenler ise gelecek yıl kendilerine çalışacak başka bir kurum aramak zorunda kalmaktadırlar.

Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin eğitim öğretim ile ilgili sorunlarına baktığımızda tarih derslerine ayrılan yıllık ders saati öğretmenler tarafından yetersiz bulunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda uygulanan programlarda tarih dersleri dört yıla dağılırken dershanelerde 9 ay gibi bir zaman zarfında müfredat yetiştirilmeye çalışılmaktadır. Bu durum yoğun programlar uygulanmasını zorunlu kılmakta ve öğretmenlerin daha yorucu bir tempoda çalışmalarına neden olmaktadır.

Ülkemizde yükseköğretime giriş sisteminin ÖSS merkezli olması öğrencilerin de derslere ÖSS'deki ağırlıkları ölçüsünde kıymet biçmesine neden olmaktadır. ÖSS'de tarih sorularının ağırlığının Türkçe, matematik ve fen grubu sorularına göre düşük değerde olması dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri tarafından büyük oranda sorun olarak görülmüştür. Bu durum tarih derslerinde öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin de yetersiz olmasına ortam hazırlamaktadır. Bu yüzden tarih öğretmenleri ÖSS'de tarih derslerinin ağırlığının artırılmasını uygun görmektedirler.

Araştırma sonuçlarına göre, dershanelerde harita ve teknolojik araçların kullanımı konusunda yeterli imkânlar mevcutken, tarih derslerinin pekiştirilmesi açısından önem taşıyan gezi, gözlem, konferans vb. etkinlikler konusunda ise yeterli çabanın gösterilmediği görülmektedir.

Dershanelerde etüt, soru çözüm saatleri ve bireysel etütlere ayrılan saatler öğretmenler tarafından “yeterli” olarak nitelendirilmiştir. Ancak farklı zekâ türlerine yönelik eğitim öğretim yapmak için gereken olanaklar dershane yönetimleri tarafından sağlanmamaktadır. Sınıf mevcutları ise ideal sayılabilecek durumdadır.

Araştırma sonuçlarına göre, tarih öğretmenleri almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecelerdeki sınıflara girmemektedirler. Bu durum öğretmenler tarafından dersin verimini düşüren önemli bir sorun olarak görülmektedir. Yine bu konudaki diğer bir sorun ise öğretmenlerin aynı gün içerisinde dahi farklı kademelerden (ÖSS, SBS, ara sınıflar) sınıflara ard arda girmeleridir. Bu durum

öğretmenlerin derslere girişlerinde öğrencilerin seviyelerine uyum sağlamakta zorlanmalarına neden olmaktadır.

Dershanelerde sınıf seviyelerinin homojen yapıda olmaması bazı öğretmenler tarafından olumsuz karşılanırken bazı öğretmenler ise seviyelere göre sınıflar oluşturulmasının başarısız öğrencilere haksızlık olduğunu düşündüklerinden bu durumu bir olumsuzluk olarak görmemişlerdir. Dershanelerin fiziki yapısının tarih derslerinin verimli bir şekilde işlenmesine olanak sağlayacak seviyede olmaması da diğer bir sorun olarak görülmektedir. Bu durum, dershanelerin paralı eğitim veren kurumlar olmalarına rağmen fiziki ortamın derse uygunluğu konusunda yeterli özeni göstermediklerini ortaya koymaktadır.

Dershanelerde eğitim öğretim boyutunda dikkati çeken önemli bir sorun ise günlük ve haftalık girilen ders saatinin fazla olmasıdır. Mili Eğitim Bakanlığı yönetmeliklerine göre devlet okullarında çalışan bir öğretmen haftalık 21 saatin üzerinde derse girmeye zorlanamaz, isteği halinde ise haftalık 30 saate kadar girebilir. Haftalık 15 saatin üzerinde girdiği dersler için ise ek ders ücreti alır. Dershanelerde ise haftalık ders saatlerini belirleyen hiçbir kural yoktur. Bu durumda araştırmamızda da görüldüğü gibi dershanelerde öğretmenlerin girdiği haftalık ders saatleri oldukça yüksektir. Çalışanların tamamına yakını haftalık 30 saatin üzerinde derse girerlerken, bire bir yaptığımız görüşmelerden öğrendiğimize göre haftalık 60-70 saate kadar derse giren öğretmenler dahi bulunmaktadır. Bu durum öğretmenler açısından ciddi bir sorun olarak görülmektedir. Fazla sayıda derse girmelerine rağmen herhangi bir ek ücret de alamayan tarih öğretmenleri derslerin yoğunluğundan dolayı tarih dersinden alınan verimin de düştüğünü düşünmektedirler.

Araştırma sonuçlarına göre dershane yönetiminden kaynaklanan sorunlara baktığımızda, dershane yöneticilerin yeterli yöneticilik deneyimine sahip olmaması, çalışan öğretmenler arasında adaleti gözetmemesi ve öğretmenlerin ideolojik görüşlerine göre tutum belirlemesi, öğretmenler arası sorunlarda arabulucu ve yapıcı bir rol üstlenmemesi, öğretmenleri öğrenci temininde aracı olarak görmesi, öğretmenlere dersin işlenişi soru çözüm saatleri gibi çalışmaların yapılmasında müdahaleci bir tutum sergilenmesi, ek çalışmaların yapılmasında öğretmenlerin görüşlerinin alınmaması, öğrenci- öğretmen- veli koordinasyonunun başarılı bir

şekilde sağlanamaması, öğrencilerin müşteri olarak görülerek “müşteri her zaman haklıdır” mantığı ile hareket edilmesi tarih öğretmenleri tarafından ciddi oranda katılım düzeyi ile dikkat çeken konulardır.

Dershane yönetimleri genel itibari ile öğrenci merkezli çalıştıklarından dolayı veli ve öğrenci istekleri büyük oranda ön planda tutulmaktadır. Dolayısıyla dershanelerde öğretmen ile öğrenci arasında çıkan sorunlarda dershane yönetiminin bu sorunu kendi içinde çözmek yerine veliye yansıtması dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin karşılaştıkları bir diğer sorundur. Öğretmen ile velinin bu şekilde karşı karşıya getirilmesi ve dershane yönetiminin veli yanlısı bir tutum sergilemesi öğretmenin dershaneye bağlılığını azaltmakta ve kurum kültürünün oluşmasına engel olmaktadır.

Tarih öğretmenleri tarafından sorun olarak görülen diğer bir durum ise, sözleşmelerin yenilenme dönemlerinde işsiz tarih öğretmeni sayısının fazla olmasının öğretmenlere bir baskı aracı olarak dershane yönetimi tarafından kullanılması ve çoğu zaman öğretmenlerin memnun olmadıkları şartlarda çalışmak zorunda bırakılmalarıdır. Yine sözleşmelerde belirlenen şartlar ve karşılıklı beklentiler konusunda dershane yönetimlerinin saydam ve dürüst davranmaması önemli sorunlardan biridir. Çoğu zaman sözleşmede olmayan birtakım hizmetler daha sonraki süreçte öğretmenden talep edilmekte ya da öğretmene sözleşmede vaad edilen ücretlerin ödenmesi konusunda sıkıntılarla karşılaşmaktadır. Dershane yönetimleri sözleşmeleri sık sık ihlal etmektedirler. Bu duruma karşı çıkan öğretmen ise sözleşmeler yıllık olarak yapıldığından, bir sonraki yıl başka bir iş aramak zorunda kalacağı için, bu ihlaller karşısında sessiz kalmayı yeğlemektedir. Sözleşmeler yapıldıktan sonra dershaneye kayıt olan öğrenci sayısının düşük olması gerekçe gösterilerek sözleşmenin feshedilmesi uygulaması da karşılaşılan durumlardan biridir. Böyle bir uygulamayla karşılaşan öğretmen eylül, ekim aylarında başka dershanelerde iş bulmak zorunluluğuyla karşılaşmakta ancak dershane sektöründe genellikle sözleşmeler bahar ve yaz aylarında yapıldığı için işsiz kalma tehlikesi yaşayacaktır.

Yaptığımız bu çalışma Ankara da çalışan tarih öğretmenlerinin sorunlarını ve çözüm önerilerini ortaya koymayı hedeflemektedir. Araştırma sonuçları bize dershane sektöründe çalışan tarih öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde

alışan ğretmenlere göre bir hayli ihmal edildiği göstermektedir. Özel eğitim kurumlarının giderek yaygınlaşması ve Milli Eğitim sistemi yanında yerini almasına karşın bu alanda hizmet verecek olan öğretmenler ve sistem konusunda devlet gerekli düzenlemeleri yeterince yapamamıştır.

Düzenlemelerin yeterli boyutta yapılmaması derslane sektöründe çalışan tarih ğretmenlerinin haklarını ve statülerini derslane yöneticilerinin insafına bırakmıştır. Bu durumda her derslane, çalışan öğretmenine kendine göre hak ve sorumluluk vermiştir. Bu durum sektörde sömürüye dayanan bir anlayışın yerleşmesine ve ne kadar kurum varsa o kadar farklı uygulamayla karşılaşılmasına yani sistemde “başıbozukluğa” sebebiyet vermiştir. Dershanelerde alışan binlerce öğretmenin hakları ve sorumlulukları devletin daha disiplinli bir şekilde denetleme konumunda yer almasıyla yeniden düzenlenmeli ve güvenceye alınmalıdır. Yapılan çalışmanın devletin yetkili kurumlarınca incelenmesi ve dikkate alınması bu alandaki sorunun czme kavuşturulması konusunda yardımcı olacaktır.

4.2. neriler

Eğitim sistemine büyük katkıları olan ve devlet okullarına destek bir ğretim sistemi geliştiren dershanelerin daha iyi bir nitelik kazanabilmesi için bünyesinde çalıştırdıkları öğretmenlere daha iyi imkânlar sunması gerekmektedir. Bu doğrultuda dershanelerde çalışan tarih ğretmenlerinin özlük hakları, eğitimsel-ğretim ve derslane yönetiminden kaynaklanan sorunlarına czm nerileri getirilmesi hususunda;

1. Özel dershanelerde çalışan tarih ğretmenlerinin özlük hakları düzenlenerek Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda çalışan öğretmenlerde olduğu gibi güvence altına alınmalıdır.
2. Öğretmenlerin maaşları 12 ay üzerinden taksitsiz ve zamanında ödenmelidir.
3. Öğretmenlere olağan üstü durumlarda dershaneden avans alma imkanı sağlanmalıdır.
4. Ağır alışma koşullarına uygun ücretler verilmeli ve yapılan ek çalışmalar da cretlendirilmelidir.
5. Sigorta primleri kesintisiz olarak 12 ay boyunca ve aldıkları ücret üzerinden yatırılmalıdır.

6. Resmi tatil günlerini eksiksiz olarak kullanmaları sağlanmalıdır.
7. Sözleşmelerde belirlenen şartların sene içerisinde de aynı şekilde uygulanması ve işsiz tarih öğretmenlerinin sayısının fazla olmasının sözleşmelerde baskı aracı olarak kullanılması engellenmelidir.
8. Sözleşmelerin süresiz olarak yapılmasının sağlanması ve haklı nedenler olmadan işten çıkarılmanın önüne geçilmesi, işten çıkarılma durumunda ise tazminat ödenmesi gibi tedbirlerle dersane yönetimlerinin keyfi uygulamaları engellenmelidir.
9. Dersanelerde çalışan öğretmenlerin haklarını koruyacak sendikalar kurulmalı ve dersane patronlarının çalışanları karşısındaki keyfi uygulamalarını durdurmaya dönük mücadele vermelidir.
10. Dersanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin yıllık maaş artışı belirli bir kurala bağlanmalı, maaş artışının yapılmaması veya maaşlarda indirim yapılması gibi uygulamalar engellenmelidir.
11. Doğum, ölüm, evlenme vb. günlerde izin haklarını eksiksiz olarak kullanmaları sağlanmalıdır.
12. Haftalık girilen ders saatine belirli bir sınırlama konulmalıdır. Belirlenen bir sayının üzerinde derse girmek isteğe bağlı ve ek ücretli hale getirilmelidir.
13. Dersin işleniş ile ilgili her türlü materyal dersane tarafından sağlanmasının yanı sıra farklı zeka türlerine hitap eden bir eğitim ortamı olanağı sağlanmalıdır.
14. Dersane yönetimleri tarafından kurumda çalışan öğretmenlerinin koordinasyonunun sağlanmasının yanı sıra, öğretmen öğrenci ve veli arasındaki koordinasyon da sağlanmalıdır.
15. Dersane yönetimlerinin öğrenciler için yapacakları ek çalışmalarda tarih öğretmenlerinin de görüşleri alınmalı ve buna göre bir program uygulanmalıdır.
16. Dersane yönetimleri “müşteri her zaman haklıdır” prensibinden uzak durmalı, disiplin olayları yaşandığında belirli kurallar ve yaptırımlar çerçevesinde sorun çözümlenmelidir.

17. Dershaneye gelen öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerinin yükseltilmesi için çeşitli etkinlikler yapılması gerekmektedir. Öğrencilere ÖSS sınavında tarih sorularının önemi hakkında rehberlik yapılmalıdır.
18. ÖSS’de tarih soru sayısının çarpım katsayısı diğer derslere yakın bir şekilde artırılmalıdır.
19. Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri mezun oldukları alanlardaki pedagojik formasyona uygun sınıflara yönlendirilmelidir.
20. Dershanenin fiziki koşulları eğitim ve öğretime müsait şekilde düzenlenmelidir.
21. Sınıf mevcutları ideal oranda tutulmalıdır.
22. Dershanelerdeki tarih derslerini pekiştirici etkinlikler düzenlenerek hem dersin kalıcılığı artırılmalı hem de öğrencinin derse olan ilgisi artırılmalıdır.
23. Bütün bu çözüm önerilerinin işlerliğe kavuşturulması için dershanelerde yapılan eğitim öğretim ortak bir standarda bağlanmalı, her kurumun kendine göre bir program uygulaması engellenmeli, çalışanların haklarının korunması için de karşılıklı hak ve sorumlulukları belirleyen kanun ve yönetmelikler oluşturularak bütün kurumlara bu kanun ve yönetmeliklere uyma yükümlüğünün getirilmesi, dersane patronlarının keyfi uygulamalarını engelleyecek ve çalışanların işinden memnun olduğu bir sektör yaratacaktır. Özel dershaneler her ne kadar özel kurumlar olsalar da birçok uygulamanın dersane yönetiminin inisiyatifine bırakılmasının nasıl bir tablo meydana getirdiği araştırma sonuçlarında da açıkça görülmektedir. Devletin bu konuda düzenleyici ve düzeni uygulatıcı bir rol üstlenerek sistemin içinde yer alması gerekmektedir.

KAYNAKÇA

AKYÜZ, Y. (1989) **Türk Eğitim Tarihi Başlangıçtan 1988'e**. Ankara, Ankara Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

ARSEVEN, A. (2004) **Anket Hazırlama**. Ankara: Gündüz eğitim ve yayıncılık.

ERGEZER, B. (1995) **Orta Öğretimde Ders Geçme Ve Kredi Uygulaması**. Ankara: Ocak yayınları.

KAPTAN, S. **Bilimsel Araştırma Ve İstatistik Teknikleri**. (1998) Ankara: Tek ışıık Ofset.

KÜÇÜKAHMET, L., KÜLAHOĞLU, Ş. Ö., ÇALIK, T., TOPSES, G., ÖKSÜZOĞLU, A. F., KORKMAZ, Ayşe. (2003) **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. Ankara: Nobel yayınları.

OĞUZKAN, Ferhan. (1974) **Eğitim Terimleri Sözlüğü**. Ankara: Türk Dil Kurumu.

ÖZKAYA, Necdet. (1992) **Türkiye'de ve Dünyada Özel Öğretim Kurumlarının Eğitimdeki Yeri** Seminer, İstanbul: Ticaret Odası Yayınları.

ÖZTÜRK, Mustafa. (1999) **Tarih Felsefesi**. Elazığ: Başbakanlık basımevi.

TEKELİ, İlhan. (2004) **Eğitim Üzerine Düşünmek**, Ankara: Türkiye Bilim Akademisi yayınları.

ÜLKEN, Hilmi Ziya. (2001) **Eğitim Felsefesi**, İstanbul: Ülken yayınları.

YAPICI, Mehmet. (2004) **Okul Ve İnsan**. Ankara: Ocak yayınları

ÖZ-DE-BİR Dergisi S. 21, Eylül 1991.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Dershaneler Tip Yönetmeliği, Tebliğler Dergisi, Temmuz 2000/2514.

Milli Eğitim Bakanlığı Özel Dershaneler Yönetmeliği, Resmi Gazete, 22-07-2005, S. 25883 Md. 5.

Ek-1: Dershanelerde Çalışan Tarih Öğretmenlerinin Özlük Hakları İle İlgili Sorunlarına Yönelik Tutum Ölçeği

Çok Değerli Öğretmen Arkadaşım;

“Özel Dershanelerde çalışan Tarih öğretmenlerinin sorunları ve çözüm önerileri” konusunda görüşleri belirlemek amacıyla sizlere verilen sorulara samimi cevaplar vermenizi diliyorum.

Veriler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu nedenle kimliğiniz ve çalıştığınız dershane ile ilgili bilgi istenmemektedir.

Katkılarınız için sizlere şimdiden teşekkürlerimi sunuyorum.

Kürşad UĞRAŞ

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri

Yüksek Lisans Öğrencisi

EK-1'in Devamı

Sıra No	İFADELER	Hiç Katılmıyor	Az Katılıyor	Katılıyor	Tamamen Katılıyor
1	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri ile eşit veya benzer özlük haklarına sahip bulunmaktadır.	O	O	O	O
2	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri maaşlarını her ay zamanında almaktadırlar.	O	O	O	O
3	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık girdikleri 15 saat üzerindeki dersler için ek ders ücreti almaktadırlar.	O	O	O	O
4	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin maaşları her ay eksiksiz ödenmektedir.	O	O	O	O
5	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin maaşları on iki ay üzerinden ödenmektedir.	O	O	O	O
6	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri olağanüstü durumlarda dershaneeden avans alabilmektedirler.	O	O	O	O
7	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri girdikleri ders saatiyle orantılı bir ücret almaktadırlar.	O	O	O	O
8	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenlere yakın veya aynı ücreti almaktadırlar.	O	O	O	O
9	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri sene sonu sözleşmelerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenlere verilen zam oranlarından daha yüksek oranda zam almaktadırlar.	O	O	O	O
10	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri eşit işe eşit ücret politikasına tabi olmaktadır.	O	O	O	O
11	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sigortaları 12 ay üzerinden eksiksiz olarak yatırılmaktadır.	O	O	O	O
12	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haklarını koruyacak sendikalara sahip bulunmaktadır.	O	O	O	O
13	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri resmi tatil günlerinden eksiksiz olarak faydalanabilmektedirler.	O	O	O	O
14	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri hasta olmaları durumunda verilen istirahat raporunu kullanabilmektedirler.	O	O	O	O
15	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri raporlu oldukları süre içerisinde ücretlerini tam olarak almaktadırlar.	O	O	O	O
16	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri doğum, ölüm, evlenme vb. izinlerini sorunsuz olarak kullanabilmektedirler.	O	O	O	O
17	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin anlaşmalarda belirtilen ücret üzerinden sigortaları yatırılmaktadır.	O	O	O	O
18	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık 30 saatten fazla derse girmemektedirler.	O	O	O	O
19	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri girdikleri ders saatleri dışında talep edilen hizmetler için (sınav gözetmenliği, soru yazımı vb.) ekstra ücret almaktadırlar.	O	O	O	O
20	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları yetersizdir.	O	O	O	O

Ek-2: Özlük Hakları İle İlgili Çözüm Önerilerine Yönelik Tutum Ölçeği

Sıra No	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan tarih öğretmenleri ile eşit veya benzer özlük haklarına sahip bulunmalıdır.	☐	☐	☐	☐
2	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri maaşlarını her ay zamanında almalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
3	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık girdikleri 15 saat üzerindeki dersler için ek ders ücreti almalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
4	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin maaşları her ay eksiksiz ödenmelidir.	☐	☐	☐	☐
5	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin maaşları on iki ay üzerinden ödenmelidir.	☐	☐	☐	☐
6	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri olağanüstü durumlarda dershaneden avans alabilmelidirler.	☐	☐	☐	☐
7	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri girdikleri ders saatiyle orantılı bir ücret almalıdırlar	☐	☐	☐	☐
8	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenlere yakın veya aynı ücreti almalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
9	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri sene sonu sözleşmelerinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı resmi okullarda çalışan öğretmenlere verilen zam oranlarından daha yüksek oranda zam almalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
10	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri eşit işe eşit ücret politikasına tabi olmalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
11	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin sigortaları 12 ay üzerinden eksiksiz olarak yatırılmalıdır.	☐	☐	☐	☐
12	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haklarını koruyacak sendikalara sahip bulunmalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
13	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri resmi tatil günlerinden eksiksiz olarak faydalanabilmelidirler.	☐	☐	☐	☐
14	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri hasta olmaları durumunda verilen istirahat raporunu kullanabilmelidirler.	☐	☐	☐	☐
15	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri raporlu oldukları süre içerisinde ücretlerini tam olarak almalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
16	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri doğum, ölüm, evlenme vb. izinlerini sorunsuz olarak kullanabilmelidirler.	☐	☐	☐	☐
17	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin anlaşmalarda belirtilen ücret üzerinden sigortaları yatırılmalıdır.	☐	☐	☐	☐
18	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri haftalık 30 saatten fazla derse girmemelidir.	☐	☐	☐	☐
19	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenleri girdikleri ders saatleri dışında talep edilen hizmetler için (sınav gözetmenliği, soru yazımı vb.) ekstra ücret almalıdırlar.	☐	☐	☐	☐
20	Dershanelerde çalışan tarih öğretmenlerinin özlük hakları yeniden düzenlenmelidir.	☐	☐	☐	☐

Sıra No	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Az Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Tarih derslerine ayrılan yıllık ders saati işlenen konulara göre yetersizdir	☐	☐	☐	☐
2	Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin düşük olması dersin işleniş kalitesini düşürmektedir	☐	☐	☐	☐
3	Tarih derslerinin anlatımında dersane tarafından, harita ve teknolojik araçların kullanımına olanak sağlanmaktadır.	☐	☐	☐	☐
4	Tarih derslerinde bireysel öğrenme ihtiyacına uygun etüt saatlerine yer verilmektedir	☐	☐	☐	☐
5	Tarih derslerinin işlenişinde farklı zekâ türlerine yönelik eğitim öğretime yapacak olanaklar dersane tarafından sağlanmaktadır.	☐	☐	☐	☐
6	Mevcut sınav sisteminde tarih sorularının katsayısının düşük olması öğrencilerin tarih dersine olan ilgisini azaltmaktadır.	☐	☐	☐	☐
7	Sınıfların kalabalık olması tarih dersinin işlenişini olumsuz etkilemektedir.	☐	☐	☐	☐
8	Tarih dersini pekiştirici etütler ve soru çözüm saatleri yeterli düzeydedir.	☐	☐	☐	☐
9	Tarih öğretmenleri almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmektedirler.	☐	☐	☐	☐
10	Tarih öğretmenlerinin bir gün içerisinde her dereceden (ÖSS, SBS, ara sınıflar) sınıflara girmek zorunda kalmaları öğretmenin derse olan motivasyonunu düşürmektedir.	☐	☐	☐	☐
11	Tarih öğretmenlerinin almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmemeleri tarih derslerinin verimini düşürmektedir.	☐	☐	☐	☐
12	Sınıf seviyelerinin homojen yapıda olmaması tarih derslerinin verimini düşürmektedir.	☐	☐	☐	☐
13	Dershanenin fiziki yapısı tarih derslerinin verimli bir şekilde işlenmesine olanak sağlamaktadır.	☐	☐	☐	☐
14	Tarih derslerinin pekiştirilmesi amacıyla ders dışı etkinliklere (geziler, konferanslar vb) yer verilmektedir.	☐	☐	☐	☐
15	Günlük ve haftalık girilen ders saatinin fazla olması tarih derslerinden alınan verimi etkilemektedir.	☐	☐	☐	☐

Ek-4: Eğitim Öğretimle İlgili Çözüm Önerilerine Yönelik Tutum Ölçeği

Ek-3: Dershanelerde	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Az Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Tarih derslerine ayrılan yıllık ders saati artırılmalıdır.	☐	☐	☐	☐
2	Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri yükseltilmelidir.	☐	☐	☐	☐
3	Tarih derslerinin anlatımında dershane tarafından, harita ve teknolojik araçların kullanımına olanak sağlamalıdır.	☐	☐	☐	☐
4	Tarih derslerinde bireysel öğrenme ihtiyacına uygun etüt saatlerine yer verilmelidir.	☐	☐	☐	☐
5	Tarih derslerinin işlenişinde farklı zekâ türlerine yönelik eğitim öğretime yapacak olanaklar dershane tarafından sağlanmalıdır.	☐	☐	☐	☐
6	Mevcut sınav sisteminde tarih sorularının ağırlığı artırılmalıdır.	☐	☐	☐	☐
7	Sınıf mevcutları ideal bir sayıda tutulmalıdır	☐	☐	☐	☐
8	Tarih dersini pekiştirici etütler ve soru çözüm saatleri artırılmalıdır.	☐	☐	☐	☐
9	Tarih öğretmenleri almış oldukları pedagojik formasyona uygun derecedeki sınıflara girmeleri sağlanmalıdır.	☐	☐	☐	☐
10	Tarih öğretmenlerine verilen sınıflar haftalık program içerisinde dengeli bir şekilde (ÖSS, SBS, ara sınıflar) dağıtılmalıdır.	☐	☐	☐	☐
11	Tarih öğretmenlerinin almış oldukları pedagojik formasyona uygun şekilde “SBS ye sosyal bilgiler öğretmeni, ÖSS’ye tarih öğretmeni” şeklinde girmeleri sağlanmalıdır.	☐	☐	☐	☐
12	Sınıf seviyelerinin homojen yapıda tutulmalıdır	☐	☐	☐	☐
13	Dershanenin fiziki yapısı tarih derslerinin verimli bir şekilde işlenmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.	☐	☐	☐	☐
14	Tarih derslerinin pekiştirilmesi amacıyla ders dışı etkinliklere (geziler, konferanslar vb) yer verilmelidir.	☐	☐	☐	☐
15	Günlük ve haftalık girilen ders saati belirli bir düzeyde tutulmalı, öğretmeni aşırı yoracak programlardan kaçınılmalıdır.	☐	☐	☐	☐

Ek-5: Dershanelerde çalışan Tarih Öğretmenlerinin Dershane Yönetimi İle İlgili Sorunlarına Yönelik Tutum Ölçeği

Sıra No	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Az Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
1	Dershane yönetimleri tarih dersi materyali temin etmede yeterli çabayı göstermektedir	O	O	O	O
2	Dershane yönetimleri öğrenci- öğretmen-veli koordinasyonunu başarılı bir şekilde sağlayabilmektedir.	O	O	O	O
3	Dershane yönetimleri öğretmenler arasında adaleti gözetmektedir.	O	O	O	O
4	Dershane yönetimleri öğretmenlerin ideolojik görüşlerine göre davranmaktadır.	O	O	O	O
5	Dershane yönetimleri öğretmenlerini ticari metaa olarak görmektedir.	O	O	O	O
6	Dershane yönetimleri tarih öğretmenlerine dersin işleniş-etütler ve soru çözümleri konusunda müdahaleci tutum sergilememektedir.	O	O	O	O
7	Dershane yönetimleri ek çalışmalar hazırlanmasında öğretmenlerin görüşlerine yer vermektedir.	O	O	O	O
8	Dershane yönetimleri öğretmenler arası sorunlarda arabulucu ve yapıcı bir rol üstlenmektedir.	O	O	O	O
9	Dershane yönetimleri öğrencilerle sorun yaşanması durumunda öğretmenler ve velileri karşı karşıya getirmemeye özen göstermektedir.	O	O	O	O
10	Dershane yönetimleri eğitim öğretimin planlanmasında yalnızca öğrenci beklentilerini dikkate almaktadırlar.	O	O	O	O
11	Dershane yönetimleri öğrencileri müşteri olarak görerek “müşteri her zaman haklıdır” prensibiyle hareket etmektedir.	O	O	O	O
12	Dershane yöneticileri yeterli yöneticilik tecrübesine sahiptir.	O	O	O	O
13	Dershane yönetimleri öğretmenleri öğrenci temininde aracı olarak görmektedir.	O	O	O	O
14	Dershane yönetimleri sözleşmelerde belirlenen şartlar ve karşılıklı beklentiler konusunda saydam ve dürüst davranmaktadır.	O	O	O	O
15	Dershane yönetimleri tarih öğretmenlerinin işsizlik problemini sözleşmeler sırasında öğretmenlere baskı aracı olarak kullanmaktadırlar.	O	O	O	O

Ek-6: Dershanelerde çalışan Tarih Öğretmenlerinin Dershane Yönetimi İle İlgili Çözüm Önerilerine Yönelik Tutum Ölçeği

Sıra No	İFADELER	Hiç Katılmıyorum	Az Katılıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
1	Dershane yönetimleri tarih dersi materyali temin etmede yeterli çabayı göstermelidir.	O	O	O	O
2	Dershane yönetimleri öğrenci- öğretmen-veli koordinasyonunu başarılı bir şekilde sağlayabilmelidir.	O	O	O	O
3	Dershane yönetimleri öğretmenler arasında adaleti gözetmelidir.	O	O	O	O
4	Dershane yönetimleri öğretmenlerin ideolojik görüşlerine göre davranmalıdır.	O	O	O	O
5	Dershane yönetimleri öğretmenlerini ticari metaa olarak görmelidir.	O	O	O	O
6	Dershane yönetimleri tarih öğretmenlerine dersin işleniş-etütler ve soru çözümleri konusunda müdahaleci tutum sergilememelidir.	O	O	O	O
7	Dershane yönetimleri ek çalışmalar hazırlanmasında öğretmenlerin görüşlerine yer vermelidir.	O	O	O	O
8	Dershane yönetimleri öğretmenler arası sorunlarda arabulucu ve yapıcı bir rol üstlenmelidir.	O	O	O	O
9	Dershane yönetimleri öğrencilerle sorun yaşanması durumunda öğretmenler ve velileri karşı karşıya getirmemeye özen göstermelidir.	O	O	O	O
10	Dershane yönetimleri eğitim öğretim planlanmasında öğrenci beklentilerinin yanında öğretmen görüşlerine de yer vermelidir.	O	O	O	O
11	Dershane yönetimleri öğrencileri müşteri olarak görerek “müşteri her zaman haklıdır” prensibiyle hareket etmemelidir.	O	O	O	O
12	Dershane yönetimleri yeterli yöneticilik tecrübesine sahip kişilerden oluşmalıdır.	O	O	O	O
13	Dershane yönetimleri öğretmenleri öğrenci temininde aracı olarak görmemelidir.	O	O	O	O
14	Dershane yönetimleri sözleşmelerde belirlenen şartlar ve karşılıklı beklentiler konusunda saydam ve dürüst davranmalıdır.	O	O	O	O
15	Dershane yönetimleri tarih öğretmenlerinin işsizlik problemini sözleşmeler sırasında öğretmenlere baskı aracı olarak kullanmamalıdır.	O	O	O	O